

Almanlara göre:**Olginska şehri hücumla zaptedildi**

Almanlar büyük Don kesiminde Sal ve Maniç'e ulaştılar

Vordinera çevresinde Sovyetler artık taarruz etmiyorlar

Rostofta alınan esir ve ganimet büyük rakamlara balığ oluyor

Berlin 28 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının bildirdiğine göre, Alman kuvvetlerinden müttesehikil bir grup Bataiks kesiminde doğuya doğru ilerlemiş ve şiddetli muharebelerden sonra Olginska şehri zaptetmiştir. Don nehri ağzı dolaylarındaki yollarda Alman hava kuvvetleri 250 düşman arabasını tahrib etmiştir. Birçok mühimmat depoları (Devamı 5 inci sayfada)

Ruslara göre: Stari Oskol üzerine ilerliyoruz

Moskovanın şimal doğusunda mevzî çarpışmalar oldu

Ruslar Rostof ve Novoçerkassk'ın tahliyesini bildirdiler

Timocenko: «Almanlar Don nehrini geçemeyecekler, burada onları mağlûb edeceğim» demiş!

Moskova 28 (A.A.) — Sovyetlerin gece yarısı tebliği:

27 Temmuzda kıt'alarımız, Vozneç ve Novoçerkassk bölgelerinde düşmanla çarpışmışlardır. Kıt'alarımız, çetin muharebelerden sonra Rostof ve Novoçerkassk'ı tahliye etmişlerdir.

Moskova 28 (A.A.) — Sovyet tebliği eki:

Almanların Don nehri derişginde piyade, motörlü ve tank kuvvetleriyle yaptığı birçok taarruzlar püskürtülmüştür. Bir Sovyet birliği 25 Alman tankı tahrib etmiş ve takri. (Devamı 5 inci sayfada)

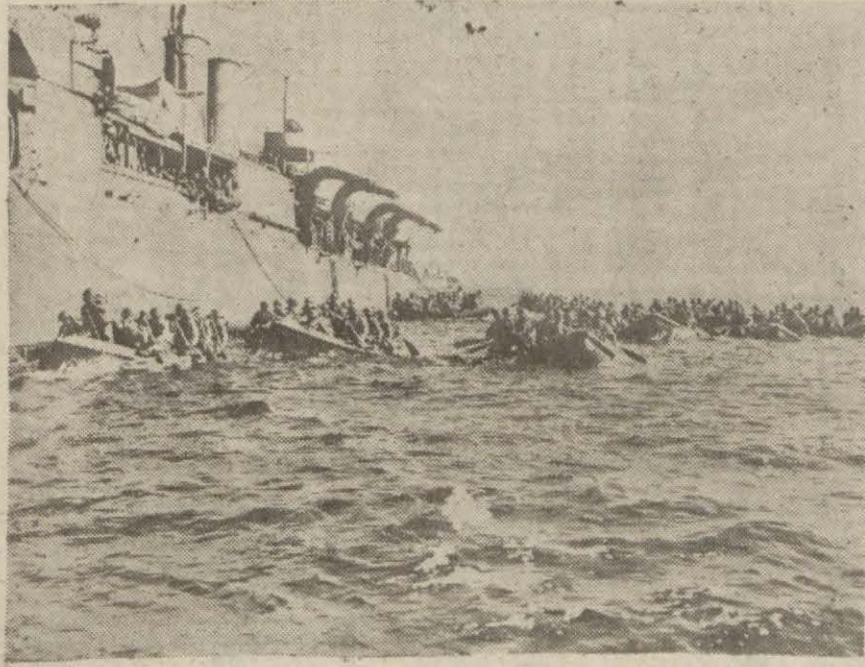
200 Alman uçağı İngiltereye hücum etti

Londra 28 (A.A.) — Hava nazırlığı tebliği ediyor:

Dün öğleden sonra Wellington tayyareleri Almanyanın batısında askeri hedeflere hücum etmişlerdir. İki tayyaremiz kayıbdır.

Berline göre

Berlin 28 (A.A.) — Askerî kaynaklardan bildirildiğine göre, dün gece 200 Alman savaş uçağı, Burninghama bir hava akını yapmışlar ve şehre ağır ve en ağır çaptan bombalarla büyük sayıda yangın bombaları atmışlardır. ç Askerî hedeflere bombalar isabet

Amerikada ihraç manevraları: Amerikalı deniz erleri bir köprübaş kurmak üzere sahile hareket ediyorlar

İkinci cephe ihtimaline karşı Almanya ihtiyatlı davranıyor

Şimalî Fransada dünyanın en modern tahkimatı yapılmış

Londraya kaçan bir Fransız mebusuna göre, şayed ikinci cephe kurulursa Fransa Almanyaya karşı isyan edecekmiş!

Ankara 28 (Radyo gazetesi) — Almanlar, mütteliklerin ikinci bir cephe açacaklarına pek ihtimal vermemekle beraber, ihtiyatlı da elden bırakmamakta ve bütün tedbirleri almaktadır.

Gelen haberlerden anlaşılıyor ki Alman işgal kuvvetleri Fransa sahillerinde manevralar yapmaktadırlar. Muhtelif birlikler muhayyel ihraç hareketlerine karşı koyma talimlerinde bulunuyorlar.

Gene bu haberlere göre iki (Devamı 5 inci sayfada)

Hüsrev Gerede Berlinden büyük me-rasimle uğurlandı

Berlin 28 (A.A.) — Memleketine dönmekte olan Türkiye büyükelçisi Hüsrev Gerede bu akşam Berlinden hareket etmiştir. Büyük elçi istasyonda, Führer adına devlet nazırı Dr. Meissner ve hariciye nazırı von Ribbentrop adına hariciye müsteşarı von Weizsaecker tarafından selâmlanmıştır. Hariciye nazırlığı, daireleriyle birçok devlet ve ordu mü (Devamı 5 inci sayfada)

Başta Amerika olmak üzere bütün müttelik memleketler, Alman denizaltılarının faaliyeti neticesinde geniş ölçüde uğradıkları gemi kayıplarını telâfi etmek için geceli gündüzlü çalışmaktadırlar. Yukarıdaki resim, yeni kurulmuş bir Amerikan gemi tezgâhındaki

Tebliğlere göre Mısırdaki vaziyet Karşılıklı taarruzlar başladı

Mihver 1000 esir aldığını ve 60 tankın tahrib edildiğini bildiriyor

Şimal kesiminde İngilizler eski mevzilerine çekildiler

Kahire 28 (A.A.) — İngiliz Ortaşank umumî karargâhının 28. tebliği:

Düşman kuvvetlerinin şimal kesimindeki mevzilerinden başlamak suretilerle yaptıkları taarruza dün 26/27 Temmuz gecesi kuvvetlerimizin karşılık şiddetli taarruzlarla gelişmiş ve buna topçu kuvvetlerimiz de gene şiddetle iştirak etmiştir.

Hafif bomba uçaklarımızla av bombardıman uçaklarımız kava kuvvetlerimizi destekliyerek şimal kesiminde düşmana taarruz etmişlerdir. Stukaların refakatinde bulunan bir düşman hava teşkili avcılarımız tarafından başarı ile karşılanmış ve yapılan taarruzda gündüz üç düşman uçağı düşürülmüştür. (Devamı 5 inci sayfada)

Londra elçimiz doğu dilleri kursunun açılış töreninde

Londra 28 (A.A.) — Türkiye büyükelçisi ile İran orta elçisi ve Çin büyükelçilik müsteşarı ile başka birçok şahsiyetler dün Londra üniversitesinde doğu dilleri kurslarının açılış töreninde hazır bulunmuşlardır.

İngiltere maarif nazırlığı parlamento müsteşarı Chuter Ede, orta ve Yakınşark milletleriyle İngiliz milleti arasında kültürel işbirliği (Devamı 5 inci sayfada)

Egede ve orta Anadoluda bir tetkik seyahati**Çiftçi bazı yerlerde hükûmetin istediğinden fazla mal veriyor****Kara borsada un ve arpa fiatları devlet fiatlarından aşağı düştü**

Ağustos ortalarında İstanbul ve İzmir haricindeki yerlerde ekmeğin vesikasız satılması muhtemel, bu iki şehirde de hamurlu maddeler satışa çıkarılacak

(“Son Posta,”nın İzmir muhabiri Adnan Bilget yazıyor)

Atılay kazası kurbanları

Başvekâlet aziz şehidlerin isimlerini bildiriyor

Ankara 28 (A.A.) — Başvekâletten tebliğ edilmiştir: 14/Temmuz/1942 tarihinde bir kaza neticesinde batan «Atılay» denizaltı gemimizde şehid olan 39 subay, erbaş ve (Devamı 5 inci sayfada)

Almanyadan 19 milyonluk demiryolu malzemesi alıyoruz

12 lokomotif 60 otoray, 165 vagon ve furgon geldi

Ankara, 28 (Hususi) — Bir müddettenberi Almanyada demir ve demiryolu malzemesi satın almak için temaslara çıkan heyet Ankara'ya dönmüştür. Türk heyeti Alman hükümetine bu müddet esnasında 19 milyon Türk liralık bir anlaşma imzalamıştır. (Devamı 5 inci sayfada)

Münekkidi tenkid

Halid Fahri Ozansoy, R. Cevad Ulunay'ın romanını kusurlarla dolu buluyor

Halid Fahri Ozansoy R. Cevad Ulunay (Halid Fahri Ozansoy'un makalesini 3 üncü sayfamızda bulacaksınız)

Ankara 28 (Hususi) — Egede ve orta Anadoluda yaptığım istifadeli bir tetkik gezisinden şimdi Ankara'ya avdet etmiş bulunuyorum. Gezip temas ettiğim her yerde, bütün çiftliklerde müstahsilin canlı ve semereli çalışmalarını derin bir zevkle seyrettim.

İzmirden Ankaraya, Kayseriye, Bilecik, İzmit ve İstanbula kadar uzayan vilâyetlerde ekmeğün nümünelerini gösterdiler. Bu ekmeğün hepsi de kalite itibarile birbirinden farklı idiler. Kayseride, Yozgadda, Yerköyde, Kirikkalede, Ankara, Eskişehir, Afyon ve Uşakta ekmeğün aşağı yukarı sırf buğday unundan yapılıyor. Yalnız İzmir ve İstanbul kalite itibarile ekmeğün en zavalısını yiyen şehirler olarak kalmaktadır.

Çorum vilâyetinin iskelesi olan Çeriklide ekmeğün vesikasız ve ser-

Adnan Bilget

best satıldığını gördüm. Köylüler imal ettikleri ekmeğünün bin gram (Devamı 6 nci sayfada)

Ticaret Vekilimiz İzmirde tetkiklerine devam ediyor

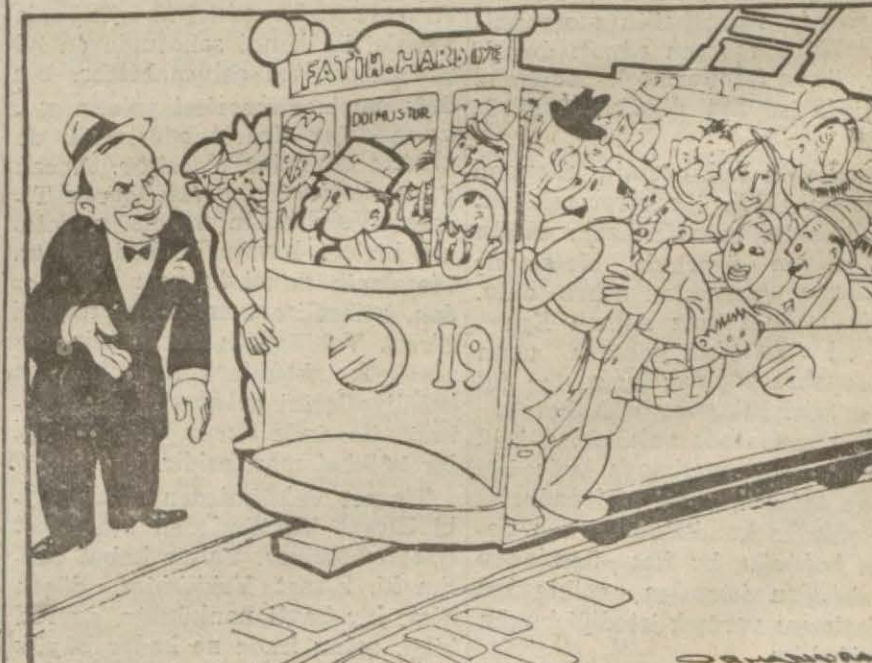
Kara borsada 150 kuruşa bu unamıyan pirinç 75 e düştü tüccarların müracaat ve teşebbüsleri bir netice vermedi

İzmir 28 (A.A.) — Ticaret Vekili Dr. Behçet Uz, bugün öğleden evvel ticaret ve zahire borsasına giderek tüccar ve simsarlarla görüşmüş, muhtelif mevzular üzerinde tetkikler yapmıştır. Geçen sene mâhsulünden kalan üzümlerin ihracı meselesi ayrıca tetkik mevzuu olmuştur.

Borsanın tekrar faaliyete geçmesi ve serbest piyasanın yeniden kurulması dolayısıyla borsada büyük tezahürat yapılmış, ve hükûmetin bu kararının doğurduğu umumî ferahlık ve sevinç tebarüz ettirilmiştir.

Ticaret Vekili saat 13 de imzalı Dr. Behçet Uz, bugün öğleden evvel ticaret ve zahire borsasına giderek tüccar ve simsarlarla görüşmüş, muhtelif mevzular üzerinde tetkikler yapmıştır. Geçen sene mâhsulünden kalan üzümlerin ihracı meselesi ayrıca tetkik mevzuu olmuştur.

Borsanın tekrar faaliyete geçmesi ve serbest piyasanın yeniden kurulması dolayısıyla borsada büyük tezahürat yapılmış, ve hükûmetin bu kararının doğurduğu umumî ferahlık ve sevinç tebarüz ettirilmiştir.

28 kişilik tramvaylara 115 yolcu bindiği tesbit edildi — Gazetelerden Profesör Zati Sungur — Gel vatman dostum, beraber çalışalım!

Hergün

Yiyecek maddelerini serbest bırakmanın devayı kül olduğuna inanırsak kendi kendimizi aldatmış oluruz

Ekrem Uşaklıgil

Yiyecek maddelerini serbest bırakmanın şimdilik küçük ölçüde olsa bile gene iyi tesiri görünmüye başladı.

Dün bir meslekdaş İstanbulda, bir diğeri Ankarada piyasayı dolmuşlar, gördükleri yekdiğerinin ayndır.

Üç beş gün evveline gelinceye kadar Unfa yağı, iyi pirinç enderlikte radyo zerresine benziyordu. Bu iki madde bugün de teneye ve çuval yığımları halinde piyasaya dökmüşü değıldir. Fakat artık meydana çıkması, nisbeten ucuz fiata alınması ümid edilebilecek birer madde halinde bahisleri yapılmaktadır.

Bu, bir başlangıçtır. Çok iyi neticelere götüreceğ bir yola adım atılmış olduğu kanaatini haklı olarak doğurabilir. Ancak yiyecek maddelerini serbest bırakmanın bir devayı kül olduğuna inanacak olursak kendi kendimizi aldatmış oluruz. Serbest bırakmak yurdun bugün mevcud teşkilat imkanlarına göre bünyesinde en uygun tabii yola girmek demektir. Fakat bu tabii yolun tabii arızalarını, bizzat bünyenin zayıf taraflarını ortadan kaldıracakı manasına gelmez, ek tedbirlerin alınmasına ihtiyacı vardır.

Osmanlı imparatorluğu bütün hayatı müddetince kendi toprağı ve nüfusu derecesinde toprakla nüfusa malik bir Avrupa memleketinin yetiştirildiği mahsulün ancak yüzde binini yetiştirmek kudretini göstermiş, büyük şehrin elmeğe varıncaya kadar birçok yiyecek maddelerini dış memleketten getirmişti.

Türkiye cumhuriyetinin yiyecek bakımından dış memleket ticaretine muhtaç olmaktan kurtulması tesisinin 7 mi yıldönümüne isabet eder. Gümrük istatistiklerine bakacak olursak 1930 yılından itibaren, ufak tefek birkaç kaleme müstesna dış memleketten hiç bir yiyecek maddesi getirilmemiş oldu. Gumuzu görünüz. Demek oluyor ki, cumhuriyet hükümeti 7 sene gibi kısa bir zaman içinde yurdu yiyecek bakımından kendi kendisine yeter olabilecek bir duruma getirmişti. Bu, büyük bir muvafakiyettir, fakat bu muvafakiyetin bizi fazla gurura sevk etmemesi menfaatimiz icabındandır, zira.

Gene kendi istatistiklerimize bakalık bu istatistikleri garb memleketinin istatistikleri ile karşılaştıracak olursak anlazık ki, yiyecek bakımından kendi kendimize yeter duruma gelebilmiş olmağımızın ilk sebebi bu yiyecek maddelerinin et ve yağ başta olmak üzere kafi derecede istihlak etmemekimizden, daha başka bir tabiriyle büyük halk tabakalarının satınalma kudretinin yükselmesi olmasından ibarettir. Yoksa yiyecek madde istihsalı kudreti mizde görülen, elde edilen artış derecesi biz memnun edecek bir dereceye gelmiş olmaktan gene çok uzaktır, hastalığın birinci sebebi rengerbin şimdiki maziye kırmış olan memnuniyetsizliği ise ikinci sebebi bu, istihsal azlığıdır. Aksi halde, istihsal etmek oldu. Gumuz yiyecek maddelerinin miktarı ihtiyacımızın biraz üstünde olacaktır yende birkaç mislini bulmasın olmasaydı müstahsilin memnuniyetsizliğine rağmen skıntı duyulmaz, ihraç kapılarını kapadığımız takdirde ise fiat düşüklüğü görüldü.

Saraçoğlu kabinesinin ekonomik sahasında aldığı ilk karar müstahsil ilk safata gelmek üzere bütün memleketin üzerinde bir sevinç rüzgarının geçmesi sebeb oldu. İzmir muhabirimiz Adnan Ege, Yoşgad İstanbul yolunda uzun bir seyahat yapmış; bu sevinç dalgasını gözleriyle görmüş, Ankaradan yazdığı mektubunda anlattıktan başka bu sabah matbaaya uğradığı zaman tafsilatını da veriyordu.

Köylünün kendisine verilen fiata iyi bulduğı, bu fiat üzerinden kendisinden istenilen miktardan da fazlasını vermek istediğı bugün bir vakaıdır.

Arkaadımız malının yüzde 25 inden biraz fazlasını getiren bir köylüyü de görmüşür ki, bu, çok ümid verici bir müşahededir. Artık ümid edebiliriz ki, geçen yıl.

Resimli Makale:

İnsanın en çok ele aldığı, üzerinde en fazla durduğu, herşeye tercih ettiği mevzu kendi şahsıdır. Söylediğimiz sözler arasında bazan hakikatten az ayrılanları, bazan ise hakikate taban tabana zıd olanları hep bu mevzu a'akadar edenlerdir.

Şahsınız etrafında söylenen uzun bir hikâyenin muhababınız üzerinde ne tesir yapacağını anlamak istiyorsanız bir başkasının kendi şahsı etrafında anlattığı uzun hikâyeyi dinlediğiniz sırada ne his ettiğini düşününüz.

Şehir Haberleri

Hıçır işaretli tehdid mektubile 1000 lira istemişler

Büyükadada bir kadına, 1000 lira vermediği takdirde kocasını birlikte öldürüleceklerini bildiren mektubu yazanlar yakayı ele verdiler

Zabta ve müddeiumumilik, dün mahiyeti itibarile oldukça cür'et-karane tertib edilmiş bir önüle tehdid hâdisesinin tahkikatına el koymuş bulunmaktadır. Hâdisesudur: Büyükadada, Güller sokağında 4 numaralı evde o uran Sıdka adında bir kadın, evvelki gün Ada postahanesi vasıtasile bir mektub almıştı. Taşrada bulunan kocasından geldiği zanlı ve tehâülle zanlı açan kadıncağız mektuba göz gezdirip imza yerine başkınca korku ve hayrette dona kalmıştı. Zira imza yerinde kocaman bir hançer işareti taşıyan bu mektubda 24 saat zarfında 1000 lira fidyei necatin Anadolu klübünde Lâz Ali Osman isiminde bir şahsa bırakılmadığı takdirde Bayan Sıdka ile kocasının mutlak surette öldürülecekleri yazılmaktadı.

Bu mektubu alır almaz pek haklı olarak büyük bir korku ve telaşa düşen Sıdka derhal zabıtaya müracaat etmiş, yapılan sıkı bir takib neticesinde bu meçhul tehditçiler yakalanmışlardır.

Kızılayın tertib ettiği sünnet düğünü

Alemdar Kızılay nahiyesinden: 22 Ağustos ta yapılacak büyük müsamere ve sünnet düğünü için sünnet çocuklarının kaydı ve kabul ve muamelesine başlanmıştır. (Tatil günleri hariç) hergün saat 17 den 19 za kadar Eminönü Halkevi binasındaki Kızılay merkezine müracaat edilmesi rica olunur.

lardan saklı kalmış olan birçok mahsul de yavaş yavaş meydana çıkacaktır, yeter ki doğan ümidle itimad takviye etmeyi bilelim.

Saraçoğlu kabinesinin aldığı kararları yeni Ticaret Vekilimiz bazan 17 saate kadar çıktığını işittığımız mesaisi ile kendi sahasında en iyi şekilde tatbik çalışmaktadır. Bir defa bu işe meselesi yoluna girince diğer ticaret işlerimizle de elbette alakadar olacaktır. Ancak gerek kabinenin kararı, gerek Ticaret Vekilimizin mesaisi meselelerinin bir kısmını alakadar eder. Meselenin ikinci kısmını teşkil eden, istihsal artırmak hedefi yeni Ziraat Vekilimizin vazifesidir, geniş halk tabakalarının satınalma kabiliyetlerini artırmak ise herkesin üzerinde durup düşünmeceği bir istikbal meselesidir.

Ticaret Vekilimizden olduğu gibi Ziraat Vekilimizden memleket çok iş bekliyor. Yalnız kabul edelim ki, Ziraat Vekilimize düşen hisse bir hayli nankördür, gayret, bilgi, azim; irade ne kadar büyük olursa olsun ekilen tohumun mahsul vermesi için aradan yılların geçmesi lazımdır.

Ekrem Uşaklıgil

İşe müdürlüğünden belediyeye 13 bin evrak devredildi

İşe müdürlük müdürlük işlerinin belediyeye devrine devam olunmaktadır. İşe müdürlüğünden belediyeye 13 bin evrak devredilmektedir.

Belediye iktisad müdürlüğü bugün bütün kadrosile dördüncü Vakıf hanına taşınmıştır. Belediye ekme karnesi işlerini tedvire belediye iktisad müdürlüğü müdürlerinden Salâhattin tayin edilmiştir.

Vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar dün işe müdürlüğünde mesgul olarak devir muamelelerini ve yeni vaziyete uygun vazife taksimatını gözden geçirmiştir.

Vali daimi encümen çalışmalarına da riyaset etmiştir. Gıda maddeleri üzerindeki tahdidatın kaldırılmasından sonra serbest fiat ve satışlarda ihtikâr olup olmadığının tayini etrafında araştırmalar yapılması icab ettiğinden bilhassa müdürlüğünün meselesi üstündeki kontrolün daha devamlı ve sıkı bir surette yapılması için mevcut imkânlardan istifade edilmesi düşünülmektedir.

Bu arada İstanbul zabıtasının mühim bir kısmının yalnız işe maddelerinin kontrolüne ayrılmaması muvafık görülmüştür. Halen polis ile müşterek vazife yapan belediye zabıtası memurları da mühnasıran belediye zabıtası hizmetinde çalışacaklardır. Bu suretle kaymakamlıklarda her an emre ve teftişe müheyya zabıta memuru bulmak veya halkın aşırı fiatla satıldığını iddia ettikleri madde hakkında takibat yapmak ve memur göndermek imkânı hasıl olacaktır.

Bundan başka fiat mürakabe komisyonu vazifesini göreceğ daimi encümen ve bölge işe müdürlüğü vazifesini göreceğ belediye iktisad müdürlüğünün kadroları da takviye olunacaktır.

İşe işlerinin belediyeye geçmesinden sonra, vali ve belediye reisi dün bir arkadaşımıza, başlıyan faaliyetin iki günlük neticesinden memnun olduğunu ve devir muamelelerinin tamamlanması için geçmesi tabii olan bir müddetten ve intikal eden muamelelerin tasfiyesinden sonra mekanizmanın daha ziyade hızlandırılacağına kanaatini söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

— Serbest piyasada çalışacak olan tüccarlarımızın da vatandaşlık hukukuna ve vatandaşların haklarına azami riayetle daima doğru yola gideceklerini haklı olarak umuyoruz, bilhassa her simnita olduğu gibi tüccar sınıfında da vatandaşlık vecibeleri hakkındaki duygu, sağlam ve temizdir sanırım.

Van Üniversite haftasına Maarif Vekili de gilecek

Rektör Cemil Bilselin reşliğinde 14 profesör ve dekanın iştirak edeceği heyet Ağustosun ilk haftasında şehrimizden evvel Ankara'ya ve bir gece sonra da Vana hareket edecektir.

Van Üniversite haftasına Maarif Vekili Hasan Ali Yücel de iştirak edeceği anlaşılmaktadır.

Yeni Berlin büyük elçimiz dün şehrimize geldi

Yeni Berlin büyük elçimiz Saffet Arıkan dün sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiş, Haydarpaşa garında vali, vilâyet; parti enkânı ve dostları tarafından karşılanmıştır. Saffet Arıkan bu günlerde yeni vazifesi başına hareket edecektir.

Agâh Sırrı Levend'in dünkü konferansı

Aydın mebusu, Kayseri ve Niğde havalisi parti müfettişi güzide edebiyatımız Agâh Sırrı Levend, dün akşam saat 1830 da Eminönü Halkevi salonunda «Divan edebîi» hatında hiciv ve mizah mevzuu enteresan bir konferans vermiştir. Divan edebiyatı üzerindeki esaslı tetkikleriyle tanınan Agâh Sırrı Levend, alâka ile takip edilen bu konferansında, Divan edebiyatında hiciv ve mizahın birbirine karışmış olduğunu söylemiş, bunların bir tasnifini yapmış, bilhassa mizah vadisinde muhtelif şekillerde yapılan mizahlara, namelere, arzunhallere, şerhlere aid örnekler vermiştir. Agâh Sırrı, ikinci konferansını yarın aynı saatte verecektir.

Eylül'de halka kıyık mensucat tevzi edilecek

Pazar günleri kefenlik patiska bulunamaması yüzünden hâsıl olan vaziyeti önlemek için belediye hekimlerine bir miktar patiska verilmesi kararlaştırıldı

Yerli Mallar Pazarları Beşiktaşta bir şube açmağa karar vermiştir

Pamuklu mensucat imalatı yılda (90) milyon metreye çıkmıştır. Bu suretle her vatandaşın beşer me're kumaş verilmesi temin edilmiştir. Kıy tevziati Eylül ayı içinde başlıyacaktır. Bu sefer mahalle birliklerinden istifade edilecektir. Yerli Mallar Pazarları hergün üç bin kişiye tevziat yapmak için tertibat almışlardır.

Diğer taraftan Pazar ve tatil günleri dükkânlar kapalı bulunduğu zamanlarda cenazelere kefenlik patiska bulmakta güçlük çekildiği hakkında şikâyetler yapılmakta idi. Bu yüzden geçen Pazar günü bir cenazenin tevesüh ettiği ileri sürülmüş ve alakadarların acil tedbirler almaları istenmiştir. Yerli Mallar Pazarları eczanelere ani vakalar karşısında kullanılmak üzere bir miktar patiska vermeğe karar vermiştir. Ancak eczanelerin bu işi kabul etmemeleri üzerine belediye hekimliklerinin tavzif edilmesi kararlaştırılmıştır. Yerli Mallar Pazarları her belediye hekimliğine bir miktar patiska verecektir.

Yeni Berlin büyük elçimiz dün şehrimize geldi

Yeni Berlin büyük elçimiz Saffet Arıkan dün sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiş, Haydarpaşa garında vali, vilâyet; parti enkânı ve dostları tarafından karşılanmıştır. Saffet Arıkan bu günlerde yeni vazifesi başına hareket edecektir.

Agâh Sırrı Levend'in dünkü konferansı

Aydın mebusu, Kayseri ve Niğde havalisi parti müfettişi güzide edebiyatımız Agâh Sırrı Levend, dün akşam saat 1830 da Eminönü Halkevi salonunda «Divan edebîi» hatında hiciv ve mizah mevzuu enteresan bir konferans vermiştir. Divan edebiyatı üzerindeki esaslı tetkikleriyle tanınan Agâh Sırrı Levend, alâka ile takip edilen bu konferansında, Divan edebiyatında hiciv ve mizahın birbirine karışmış olduğunu söylemiş, bunların bir tasnifini yapmış, bilhassa mizah vadisinde muhtelif şekillerde yapılan mizahlara, namelere, arzunhallere, şerhlere aid örnekler vermiştir. Agâh Sırrı, ikinci konferansını yarın aynı saatte verecektir.

Sabahtan Sabaha:
Halkla temas eden Küçük memurda Ak.âk ve mesuliyet Kaygısı olmalı.

Bir günlük gazete havadisleri arasında üç suiüstimal vak'ası. Biri halka vesika ile satış yapan bir müessesenin memuru, biri Evkaf aid icme sularında çalışan bir memur, birisi nüfus işlerinde çalışan memur.

Bu haberleri sık sık okuyoruz. Daha ziyade küçük tahsil memurları. Bunların macerası oldukça hazindir. Koltuğunun altına bir evrak çantası, bir elinde makbuz koçanı kapı kapı dolayan bu memur belediye veya hükümet namına vergi toplar. Gün olur ki çantasında bir kaç bin lira birikir. Aldığı aylığa göre olur cebinde kırk para yotkur. Belki evinde birçok ihtiyacı vardı. Belki hastası da vardır. Cezip gördüğü yerlerde yiyecek, giyecek şeylere hasretle bakar. Çantesinde birlerce lira kendinin olsa canının çektiği bütün bu şeyleri alabilir. Fakat o emanet paradır. Akşama doğru onları vezneye teslim edecektir. İşte bu bir iki saatlik zaman bir ruh, ahlak ve mesuliyet mücadde-i ile geçer. Çantadaki bu bir kaç bin liranın birkaçı kendinin ola bilsse ferahlayacaktır. Ne çare ki san timine kadar hesabını vermeye mecburdur. Mecburdur amma içinden birkaç lirasını alsa da aylığından ödeyse, zaten ay başına kaç gün var. Tahsilatını bugün vezneye yatırılmaz, birkaç gün geciktirir. Belki bile olmaz. Bu şeytanın bir zalim tekelidir. İffet ve fazilet nakavt etmek için masum ve zayıf ruhlara yaptığı tekliftir. İlk zaaf bu masum hile gösteren memur ay başına kadar çantadaki emaneti birkaç kere kurcalar, insanlar menedildikleri şeylere harislerdir. Fenalığa meyilliler, iyiliğe olan bağlarından kuvvetlidir. Bir kene çözülen mesuliyet ve iffet bağlarını toparlamak güçtür. Ondan sonra ilk teklifi yapan şeytanın avay ve ifsadları birbirini takip eder. Defterde hâk ve sınıtlar, makbuzların, dip koçanlarında tahrifat ve niha-yet (suüstimal) adı verilen hırsızlık, müstekmal ve hapis. Netice ceza kanununun maddesi şudur: «Beş yıl ağır hapis, çaldığı tazmin ve bir daha aynı işlerinde kullanılmamak». Bütün bunların üstünde ebedî bir kara damga. Bu küçük memur belki bir ev geçindiyordu. Belki çocuk çocuğu vardı. Küçük bir zaaf bu aile yuvasını sefalet düşürmüştür. Ekmek kapısı kapanmıştır. Ve bu sefalet içinde günahsız yavrular da sokağa düşmüşlerdir.

İşte küçük memurda ahlak ve mesuliyet kaygısının zaafı bu fa-cia ile kapanır. Küçük memur hü-kümet kadrosunda en büyük rolü oynar. Halk otoritesini temsil eden küçük memuru şeref ve haysiyetin temsali gibi görmelidir. Bunun için hükümet küçük memurunu şeref, haysiyet ve mesuliyet abidesi sayılacak bir kaliteye çıkarmalıdır.

Burhan Cahid

RADYO

ÇARŞAMBA, 29/7/1942
7.30: Saat ayarı, 7.32: Vücudumuzun çalıştırılması, 7.40 Ajans haberleri, 7.55: Radyo salon orkestrası, 8.20: Evin saat, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Şarkılar, 12.45: Ajans haberleri, 13: Şarkı ve türküler, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası, 18.45: Kadınlardan fasıl programı, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: İki tambur, iki kemence ile saz eserleri, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir marş öğreniyoruz, Haftanın marşı, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Fasıl heyeti, 21.30: Konuşma, 21.45: Riyaset-i Umhur bandosu, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

MEVLİD

Merhum Tümgeneral Kemal Gökçen'in kerimesi, esim Süveyda Gökçen'in vakitsiz aramızdan ebediyen kaybinin kırk ikinci günü olan 29/7/1942 Çarşamba günü Ankarada Ha erbayram camisinde öğle namazını müteakib Mevlid okunacağından arzu edenlerin teşrifleri rica olunur.

Eğilim Topçu üstteğmen Remzi Gökçen

EDEBİYAT

Yeni bir roman: Köle

— R. Cevad Ulunay'ın eseri —

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

XVII neç asır Fransız münekkidi-lerinden abbé d'Aubignac «Tiyat-ro usulü» isimli eserine meşhurdur. Bu eserinde vaktile Aristote'un koymuş olduğu kaidelere göre gü-zel piyes yazmak usullerini anlat-muş ve bilhassa tiyatroda klâsik bir nizam olan üç vahdet nazari-yesini Fransada ilk defa tesis et-miştir. İşte bu rahib münekkidi bir gün kendisi de bir piyes yazmak istiyor ve bu piyesi başkalarına teklif ettiği kaidelere tamamiyle uygun olarak vücuda getiriyor. Malûm ya, o devir Fransasında edîbleri, şairleri, münekkidi-leri hi-maye eden dükler, prensler var. Bunların başında da Prince de Condé geliyor. İşte gene bir gün bu prensin yanında abbé d'Aubig-nac'ın çenesi açılıyor ve Aris-tote'un kaidelerini en iyi taklib eden kendisi olduğunu söyleyerek böbürleniyor. Nihayet prens da-yanamayarak:

— Mösyo d'Aubignac, diyor, A-ristote'un kaidelerini bu kadar iy-i taklib ettiğiniz için sizden çok memnûmum, yalnız Mösyo d'Au-bignac'a bu kadar kötü bir trajedi yazdırıran Aristote kaidelerini affe-demiyorum.»

Bu fikrayı bana hatırlatan, U-lunay'ın daha henüz yeni okuyup bitirdiğim Köle isimli romanı ol-du. Bu romanda baba sername o-lan bir taksitle intihar faslı var. Eser o kadar uzun ki haftalardır ben de bunu ancak taksitle oku-yabildim ve işte nihayet şimdi bahse imkân bulabildim. Peki di-yeceksiniz, rahib d'Aubignac'ın trajedisi ile Ulunay'ın romanı ara-undaki münasebet nedir? Lütfen sabredin, şimdi bunu izah ede-ceğim:

Eftendim, Ulunay da düşünmüş ve demiş ki: Bir roman yazmak için önce mevzuun ana hattını gös-

termeli, muhteli çizmeli, başlıca sahaları ve bilhassa kahramanı takdim etmeli. Sonra bu kahra-manı rastgele hayatın içine atmalı ki yürüsün. Tabii yürür ve nihayet bir takım maceralara sonunda tabiihin şu veya bu şekilde tayin ede, roman da biter.

Doğrusu güzel kaide! Fakat bu-nu da vaktile kim tesis etmişse, Ulunay'ın romanındaki zaafı da onun sırtına yüklemeli! Yalnız Ulunay, romanında, ahlâki bir ders vermekten de geri durmamış! E-serinin mevzuunu kısa bir cümle ile hütlâsa edersek şu düstura va-rabiliriz: fakir olup ta zengin ve aristokrat kadımla evlenenin hali budur, hey! bu mevzuu bulmuş ya, artık arkasını çala kalem yü-rütmüş, hem ne yürütüş!

Ulunay mükemmel fransızca bi-ler, yıllarca Pariste yaşamıştır. Fransız edebiyatının her devirden şaheserlerini okumuş, beğenmiş, hayran olmuştur. Flaubert'in üs-tübundan bahsederken «demir leb-lebi» der ve bu demir leblebiyi ö-zütlüp türkçe olarak yeniden dö-kecek kudrettedir de... Öyle iken Ulunay, günün birinde kendisi bir helif roman yazmak isteyince bo-salıyor, şaşırıyor ve ortaya bir u-bube atıyor. Neden? Bunu bir tür-ki anlayamadım.

Ulunay tiyatro münekkidi ve bir sahne eserinin kusurlarını mü-kemmel surette görüp tahlil ettiği muhakkaktın. Üstelik, tenkide karşı müsamahakâr davranılması-ı kendi yazılam içinde tavsiyeden geri durmaz. O halde bu açık ve samimi tenkide de darılmaması lâ-zımdır.

«Köle» romanında sırasile şu kusurlar sayılabilir:

I — Mevzuun bir masal gibi fan-taziyeye göre izatılması ve lüzumsuz

sahnelerle başka başka roman mevzularına el atılması.

II — Eghasın psikolojisinde te-zadlar bulunması ve hep aynı nağ-medden ahılar, oflarla psikolojik bir hareketten ziyade melodramatik bir hava yaratılması.

III — Lüzumlu lüzumsuz fıkrâ-ker anlatılması.

IV — Üslûbun birçok sayfalarda ihmal edilişi.

İşte bu dört esaslı kusurla Köle romana, sakat bir eserin tam ma-nasile tipik bir nümunesi olmuş-tur.

Bilmem ki mevzuu uzun uzadı-ya izaha imkân var mı? Yalnız ro-manın karşılıklı iki zâd hayat çer-çevesi içinde geçtiğini işaret etme-liyim. Bir tarafta romanın kahra-manı Fazıl'ın ailesi, diğer tarafta Mısır dul prenses Dülkâr'ın muhteşem yalı hayatı, Fazılın ba-bası merhum pasalardan biridir. Pasanın vefatından sonra karısı Nadire hanım eski debdebeyi kay-bediyor. Evde, oğlundan başka kızı ve damadı var; bir de, eski e-mekterelerından Hacı Dede ile ka-rısı. Aile adeta fakir düşmüştür. Nadire'nin damadı Ahmed'in de işleri bozulduğundan evde tufeyli bir hayat yaşamağa başladığından beri kaynamasının sınırları büsbü-tün bozulmuştur. Evin içinde, herkes Nadire'nin tahakkümü al-tırca inim inim iniyor. İşte bu mütehalikim kadın, muharrirlikle hayatını üç temin eden oğlu Fa-zıl, sevdiği kızı bırakıp zengin prensesle evlenmeye ve kendisini bu suretle köle gibi satmağa zor-luyor. Fazıl, beyhüde yere itiraz eder, fakat mücadelede devam e-demeyi istemiyerek prensesle evlenir.

Romanın ikinci kısmı, Fazılın kendisini esir bulduğu yalıdaki iz-etimlerine göre izatılması ve lüzumsuz

da isyan başlar, fakat bu defa da yavaş yavaş prensesin aşkı ziyade-leşir. Karşılıklı mücadele ve bu mücadelede Fazılın muzaffer çı-kaş... Zira aristokrat kadın, Fa-zılın kalbini kazanabilmek için bütün servetini bir hayır müesse-sesi tesisine hibe eder ve birlikte Anadolu'ya giderler. Roman da biter.

Romanın ilk kısmındaki matbaa hayatı ve matbaadaki tiplerin tas-viri hemen hemen lüzumsuzdur. Aynı suretle, Fazılın antika me-raklısı bir dostunu ziyarete gidiş-de, Ulunay'ın eski eserler hakkın-daki bilgisini göstermekten başka ne fayda temin etmiştir? Artık dinleyin:

— İşte Sultan Mustafanın bes-melesi imzası olmasa Şeyh Ham-dullah sanırsın!

Dostu ona dededen miras bir kantar gösterir. İzah ta eder: me-ğer bu kantar, frenklerin fer forgé dedikleri cinstenmiş! Sonra bir sürü ibriklerin, destilerin, çinle-rin tasvirini...

Fazıl, evlenmeden evvel, sevdiği genç kızla Erenköyüne Kozyata-ğına gezmeğe gider. Bir bahçeli kahvede romantik bir sahne! Bak-kaldan tedarik edilen öteberi ile kanlılarını doyururlar, ağaçlara bakarlar, tabiatın güzelliği karşı-sında kendilerinden geçerler. Fa-kat sonra vaziyet birdenbire de-ğişir. Fazılın izdivaca yanasmaması kızı kuşkulandır ve o zaman as-raz eder. Fazıl da milyoner pren-sesle evlenmek mecburiyetini, ana-sının ısrarlarını, buna karşı koya-mayacağını bildirir. Heyhat! Büt-ün talsım birdenbire çözülmüştür. Dönüşte, kızı köprüde yalnız baş-na bırakır. Kız, tramvaya biner. Orada bir ihtiyar kadın, Hüseyin Rahminin tesadüf gibi romanlarındaki mahalle tiplerinden biri - ona hiç durmadan iki sayfalık bir şey-ler anlatır ki müthiş! Kadın, kocasının barsağı düğümlendiğinden mi, sonra bu düğümün çözülüp pis kokuların etrafa yayıldığından mi, nelerden bahsetmez! Doğrusu, ro-mantik sahnedan sonra dinlenecek hikâye!

Prensese ilk defa, Fazılın ana-sına, oğlu ile izdivaç etmek arzu-sunu açışı da ömür! Damdan düş-ger gibi, o azametli prenses sonu-

Tarihten sayfalar

Kulluk ve teveccüh yarışı

Yazan: Kadircan Kafli

1867 senesi ramazanında vezir-lerden Yusuf Kâmil Paşa ile zama-nın padişahı Sultan Abdülâziz ara-sında bir kulluk ve teveccüh yarışı oldu.

Yusuf Kâmil Paşa Arabkirdidir; gençliğinde İstanbulda kâtibliklerde bulundu; Mısır'a gitti; orada zekâ-sı ve çalışkanlığı sayesinde göze girdi; Mehmed Ali Paşa tarafından takdir edildi; yükseldi; Mısır Valisi'nin kızı Zeyneb Hanımla evlendi. Fakat Sultan Abdülmecid'in ilk za-manlarında Mısırdan ayrıldı; hattâ karısını da orada bıraktı. Daha son-ra Reşid Paşa araya girdi; Zeyneb hanımla barıştırdı; nikâhı yeniletti;

İstanbulda yerleştiler. Zeyneb ha-nım çok zengindi; Beyazıdda Üni-versite edebiyat fakültesinin bulun-duğu ve geçenlerde yanan konağı yaptırdı; bu konağın hele iç süsleri ve eşyası dillere destan olmuştu.

Sultan Abdülâziz Yusuf Kâmil Paşayı severdi. Çünkü beş sene ev-vel bütün vezirler kabineye geniş sa-lâhiyet verilmedikçe ve padişahın keyfi hareketleri devam ettikçe sadrazamlığı kabul etmemek için aralarında anlaşmışlar, hepsi bu itti-faka sadık kaldıkları halde Yusuf Kâmil Paşa vazgeçmiş; Abdülâzizi büyük bir güçlükten kurtarmıştı. (Devamı 4/1 de)

“Son Posta”nın bulmacası: II - (13)

Bunlardan 30 tanesini hall ederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğ-ru:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 — Meş'um bir kazaya kurban gi-den denizaltı ge-mimiz (6), Baş (3).

2 — Çehre (5), Ayın etrafındaki nurani çember (4).

3 — Bulmaya çalışmak (6), Ru-men parası (3).

4 — Artan, ge-riye kalan (9).

5 — Bir çenir (2), Bir erkek ismi (5).

6 — Pis bir hay- van (3), Sevgili (3).

7 — Bayram (2), İlk değil (3).

8 — Vakite, devre nazaran (10).

9 — Bikan insan (10).

10 — Siyahlamak (9).

Yukarıdan aşağıya doğru:

1 — Sinirli (10).

2 — Bir ırk (6), Bir nevi baston (3).

3 — Bir memleket (4), Hayvana bak-mak, takayyüde bulunmak (5).

4 — Bir isim (5), Bir hayvan yav-

rusu (4).

5 — Aceleci (4), Atın ayakkabısı (3).

6 — Bir nevi yemek kabı (8).

7 — Cemi edatı (3), Keder (3).

8 — Bir nevi sucuk (5), Şekersiz ga-zoz (4).

9 — Bir Rum ismi (kadın) (5), Bir ziraat aleti (4).

10 — Seçimde verilen (3), Rutubet (3).

«Son Posta» nun tarihi tefriki: 7

PATRONA

HALİLİN AKİBETİ

Kul zabıtları kendisini görür görünmez hemen «Patrona» ya haber verecekler, durup dururken kendi başı da tehlikeye girecekti. Mavi ve donuk alacalıktaki kalın ve tok bir ses aksetti:

— Haydin, durman yoldaşım, doğnu Etmeydamna...

Ardından bir sessizlik ve onu kalabalık ayak patırtıları takib etti: Zavallı Halil yakalamış götürüyorlar mıydı?

Deli Hasan köşeyi yavaşça dolandı. Ayak sesleri gittikçe uzaklaşıyor, arada bir yüksek sesle konuşma akisleri geliyordu. Sonra köpek ürüntülerinden başka bir şey kalmadı.

Hasan odabaşı ilkin doğrudan doğruya eve gidip Halime bacıdan olanı biteni öğrenmek merakına düştü. Dostu ev kapısına gitmekte büyük mahzurlar olabileceği için bu fikrinden de caydı: Baskın gürültülerine pencerelere üşüşmüş olmaları tabii olan komşuların kendisini görmelerinden ürküyordu. Arka taraftan dolaşmağa karar verdi: Ev bahçesi büyüktü ve arkası bostanlara dayanıyordu.

Ya, Halil pehlivanı alıp götürdükten sonra evde bir iki nöbetçi bırakmışlarsa? O zaman, tehlike büsbütün artmayacak mıydı?

Deli Hasan bostanlar tarafından bahçe kapısı önüne geldi. Etrafta çit yoktu, yalnız uzaktan uzağa köpek ürüntüleri geliyordu. Küçük ve daracak bahçe kapısına yanaşınca gözleri sevinçle parladı: Bahçe kapısı ardına kadar açıktı!

Demek evi bastıkları zaman buralara kadar gelmişler, hiçbir tarafı ihmal etmemişlerdi!

Kapıdan usulcacık içeriye kaydı. Sağ eli belindeki kara kulaklı yatağının sapına sıkı sıkıya yapıştı. Karanlıkta biri çıkıp: «Heyt» dese, yapıştıracaktı.

Aşağıda Halil pehlivanın saklandığı izbe önünde tulumbalı taşla açılan kapıyı da açık buldu. İçeriye girmeden durup soluğunu kes-

ti, derin derin kulak vererek dinledi: Karanlık taşlık bir mezar kadar sessizdi.

Yavaşça girdi, el yordamile Halil yoldaşın bulunduğu izbe kapısına yanaştı.

Hayret! Burada da kapı açıktı. Eh, zavallı Halil pehlivanı alıp götürdüklerine artık şüphe etmek bile caiz değildi.

Artık yapılacak tek bir şey kalmıyordu ki, o da yukarıya çıkıp «Halime» bacıyı görmek, ihtiyar kadından baskın ve Halil ağanın yakalanması hâdisesi dolayında enine boyuna izahat alabilmekten ibaretti.

Kaç defa inip bindiği merdiven ağzını çakmak çakup istikamet tayin etmeğe lüzum görmeden el yordamile buldu. Tam ilk basamağa adım atacağı vakit geriledi: Yukarıda, ara sofada insan gezintisi vardı. Hem ayak pırtırtısı merdiven başına doğru da geliyordu.

Merdivene birdenbire bir «şavk» aksetti. Aydınlık ayak sesile birlikte yaklaşıyordu.

Deli Hasan yana sıçrayıp mahzenle merdiven arasındaki rütubetli duvara dayandı, palasını sıyırıp bekledi. Soluk bile almıyor, kalbi göğüs kafesi içinde gümbür gümbür dövünüyordu:

Gelenler Patrona Halil'in adamları ise mutlaka çarpışacaktı.

Cansız şavk sarı bir leke gibi merdivenlerden taşıya aksetmeğe başlamıştı ki, köhne merdiven basamakları ağır ağır gıcırdadı. Evet, aşağıya biri iniyordu. Deli Hasan ağzı ustura gibi keskin geniş yüzü palasını kaldırıp bekledi, merdiven ağzında bir baş görünür görünmez bir çalışta yere düşürüverecekti.

Taşlık artık iyiden iyi aydımlanıyor, inen ayak seslerinin merdivenin son basamağına geldiği anlaşılıyordu. Hasan ağa soluğunu bile kesmişti, Merdiven ağzından ilkin kuru ve kadılcılaşmış bir kol uzandı, küçük bir şamdanda yanan mumu taşlağa doğru tuttu.

Deli Hasan gözleri büyümüş bekliyordu. Ardından buruşuk yüzü bir koca karı başı uzanınca, elindeki pala taşlar üzerine düştü. İhtiyar kadın: «Anaa..» diye bağırarak küçük şamdanı yere düşürdü, taşlık ve merdiven ağzı zifiri karanlığa gömüldü.

Deli Hasan gülmek için dudaklarını sısrarak fısıldadı:

— Havfeylemen bacı, yabancı değil, bizlik: Deli Hasan!

Merdiven başına çöken kadın sevinçle sondu:

— Cenabımız mısınız Hasan ağa?

— Belki bacı. Ya, haneyi ne zaman bastılar?

— Yirmi kişiden arttık idiler, her yanı aradılar.

— Ya, Halil ağa dayanmadan teslim mi oldu?

— Yok, meden teslim olacak imiş, Halil gibi yiğit âdeme nefisini teslim eder mi imiş?

— Öyle ise bunda «gövde» düşmek gerek idi.

— Belki düşecekti amma, pehlivan ağayı bulamadılar!

Deli Hasan sevinç içinde bağırdu:

— Ya, kaçtı mı?

— Telâş eylemen. Anlar sokak başına geldikleri anda bahçeden aşp bostanlar tarafına firar eyledi.

Hasan Odabaşı bir solukta sordu:

— O yanda arayıcılar yok mu idi dersüz?

— Anı bilmezüz, salt bunda gelenleri gördük.

— Ya, anı ele geçiremediler mi dersüz?

— Yok. Elem çekmen Hasan ağa, Halil pehlivanı bulsalar idi buridaki âdemlere haber verirler idi.

— Doğru söylersüz bacı, öyle olmak gerek idi. Ya, Halil ağa bizim için nesne demedi mi?

(Arkası var)

«Son Posta» nun edebî romanı: 62

Erkeği kadının

Yazarı: NUSRET SAFA COŞKUN

Yaratır

Genç kadını, kucaklayarak seziş longa uzattı.

Buraya ilk geldiği gece de buna benzer bir buhran geçirmişti. Şakaklarına, bileklerini kolonya ile oğuşturdu. Biraz sükün bulmuş gibiydi.

Kollarını bindenbire erkeğin boynuna doladı, hırsıyla dişlerini gıcırdatarak göğsüne çekti.

— Benden ayrılmayacaksın değil mi? Hiç bırakmayacaksın! Hiç bir kadın benim yerimi dolduramaz. Bütün ömrünce beni sürüklemeye mecbursun! Seni bırakmam, senden ayrılmam.

Gözlerindeki vahşi parıltılar, ihtirasla açılıp kapanan burun delikleri, gıcırdayan dişlerle şimdi genç kadın bir parsa benziyordu.

Oğünün hikâyesi

Sabahı kadar uyuyamadım. Semahatler bize gelecekler. Heyecan sabırsızlık gözlerimi yumdurtmuyor.

Okumak istedim, satırlar birbirine karışıyordu. Kalktım, dolaşım, şiddetli yağmura rağmen balkon çıktım. Nafile...

Bir akşam evvelki yorgunluk, vücudumu yatağa sürüklediği halde, ertesi günün heyecanı dâmdik ayakta tutuyor. Karyolasında oynayan bir çocuk gibi, kaç defa yatıp kalktım kim bilir. Yağmur hızlandıkça endişeye düşüyordum. Ya gelmezlerse?...

Semahatçi bir an evvel görmek benim için büyük bir ihtiyaç...

Hiçbir zaman bu derece susamamışım ona... Hiçbir zaman intizarım böyle korkunç olduğunu duymamışım. Ah yarabbi, gece ne uzun... Altı ay süren kutub gecesi sanıki...

Gün ağarırken, bu mücadeleden yorgun düşerek, koltuğun üstünde sızmışım.

Gözümü açtığım zaman, boyunum tutulmuştu. Vücudumda binlerce iğnenin battığı hissinin veren sızılar vardı. Başım ağrılamış, ağzım paslanmıştı. Balkon kapısı-

nı açık bırakmışım. Soğuk ciğerlerime kadar işlemiş. Aynada kendimi görür görünmez korktum. Yüzüm küflü bir renk almış, gözlerim çukurlaşmıştı.

Merdiven başında Füsünla karışlaştık. Gözleri büyüyerek yüzüme baktı:

— Hasta mısınız Vedad ağabey? — Hayır, bir şeyim yok... Rahatsız bir gece geçirdim, uyuyamadım. Belki ondandır.

Beni dikkatle süzüyordu. Bu huzursuzluğumu bir sebebe bağlayan manidar bir bakış bu...

Ablam da, ellerini yüzüne götürerek haykırdı:

— Ne oldun Vedad! Hasta mısın yoksa!

Rengim, vaziyetimin için herkesi dehşete düşürüyor. Aynaya bir defa daha baktım. Yorgun görünüyorum o kadar...

— Bir şeyim yok abla... Gece uyukum kaçtı.

Ah benim sevgili ablam... Her men en içli bir kadın şefkatle, elini alınma koydu.

— Ateşin var yavrucuğum senin. Derece koyalım.

Füsuna sesleniyordu:

— Füsün dereceyi getir!

Bu alâka hoşuma gidecek amma, bugün için değil... Ben bugün aza zamî neşeli ve sıhhatli gözükene istiyorum. Hastalığı zorla kabul ettirmeğe çalışıyorlar halbuki... Hararetim 39 muş. Ablamın endişe ile, dehşetle karışan yüzünü okşadım. Yanaklarını bol bol öptüm, Füsuna takıldım.

— Bir şeyim yok benim... Hastalık kondurmayın bana... Derece yanıştır.

Her şey de iddiamı tekdüz ediyor. Üstüste aksırıp öksürüyorum. Fakat şimdi bunların ehemmiyeti yok. Gözüm saatte... Hangi trenle gelecekler acaba? Öğle yemeğine yetişeceklerdi. Eniştem, giderken:

— Akşama bırakmayın, ben de yetişirim!

Diye tembih etmiş... Gece de

İsalsalar... Doya doya görsem onu...

Köştekteki hararetili hazırlığa ben de katılmak istiyorum. Ablam da, Füsün da, dolaşamamam; oturup istirahat etmem için ısrar ediyorlar. Halbuki içimde bir çocuk neşesi var... Kabıma sığamıyorum; fakat, başım da çok ağrıyor. Ya bu arkamdaki sancı? Nefes alınır, sağ tarafıma bir bıçak saplanışının acısını duyuyorum.

Şu saat ne hain, ne insafsız bit alet!

Akrebile yelkovan birbirlerine çelme mi atıyorlar; ayakları birbirlerine mi takılıyor?

Of bu sıkıntılı intizar.

İstasyona gitmek istiyorum. Yağmur hâlâ kesilmedi. Onlar, bir arabaya atlayıp gelebilirler. Acaba yağmuru görünce vazgeçerler mi?

Kıştayız. Yarının bugünden daha iyi olacağını kim tahmin edebilir?

Her tren düdüğünde yüreğim ağzıma geliyor.

Pencerelerin önünden ayrılamıyorum. Odadan odaya dolaşmaktan yorulmuş adeta...

Nihayet işte...

Çayırın nihayetindeki yoldan araba bizim tarafa saptı.

Mutlaka onlar...

— Geliyorlar!

Diye bağırıyorum gayri ihtiyari. Füsün, yütime bakıyor. Şimdi bu bakıştaki manayı çözmeğe çalışacak halde değilim.

Ablam başını sallıyor.

Araba kapıda durdu. Evvelâ gönül atladı, sonra Semahat indi. Ya kocası?... Yok... Derin bir nefes alıyorum. Yalnızlar... Ne iyi...

Ablamla öpüşüyorlar.

Eli elime değdiği zaman ürperiyor

— Bu ne hararet, hasta mısın? — Hayır sevgili, hiçbir şeyim yok. Seni görünce insanda hastalık kalır mı?

— Biraz kırıklığım var, mühim bir şey değil...

(Arkası var)

HİKAYE

ENKAZ

Yazan: Ekrem Reşid

Çevrilmekle çalan kapı zili kırık, çatlak bir ses çıkardı. Bir müddet konağın boyasız, eski, kurtlar tarafından kemirilmekte olan kapının önünde bekledim. Nihayet yukarıdan, birinci kattan kırık, çatlak bir ses işitildi:

— Kâmo?... İsmimi söyledim. Yukarıda pence-re kapandı. Bir müddet daha bekledim. Bu sefer gıcırdayan bir marmanın üzerinde gerilen bir ip sülle beraber kapı açıldı. Taşıkta kaçıya karşı gelen merdivenin tepesinde, başı örtülü ihtiyar bir kadın duruyordu.

— Buyurun!... Ayaklarımda altında inleyen yorgan, çökmeye âmâde merdivenden çıktım. Konak boştu. Yüksek tavanlar altında, silinmeğe yüz tutmuş nakkaş süsleriyle müzeyyen duvarlar arasında boş, eski ahşap evlere has ölü bir tınnet vardı. Boş sofayı baştan başa katettik. Cefakâr hizmetçi kapılardan birini açtı.

— Buyurun hanımefendi burada... Evet, oradaydı. Minderin bir köşesine büzülmüş, sırtında rengi solmuş bir entari, başında eski bir yemeni, oturuyordu. Evvelâ beni tanımadı.

— Affedersiniz... Gözüm iyi görmüyor...

Kullağı da ağırlaşmıştı. Son ziyaretimdenberi avurtlar çökmüş, ben zî biraz daha solmuştu. Fakat en büyük tebeddül gözlerinde huşule gelmişti. Gözleri büyümüş ve adeta camlaşmıştı. Bakışlarında kararsız, emilme, hayret ve belki de korku vardı. Kemik renkli ince parmaklarla saçlarını yemeninin altına sokuşuna maça çalırken benim olduğumu birdenbire hatırladı.

— Gel yavrım... Şöyle otur... Yanıtma... artık ne gözlerim görüyor, ne kullaklarım işitiyor... nezleden oldu diyorlar... bilmem ki doğru mu?... Olabilir!..

Bir lâhza sükûtta sonra ansızın gözleri doldu. Kırık, çatlak bir sesle tekrar söze başladı.

— Ya... sorma... bizim zavallı hemşireyi kaybettik... Sıra bendeydi amma ölüm sıra ile değil evladım. Ben ondan çok yaşlıyım... Ecel yaşa bakmıyor...

— Allah size ömür versin, başınız sağ olsun!...

Bu mütereddit sözlerimi acele bir tebeşürle karşıladı.

— Adam sen de... Yaşayıp ne olacak!.. Görecğimi gördüm, yapacağımı yaptım... Artık bize yolcucağı beklemekten başka bir iş kalmadı!.. Keski ben ölseydim de o yaşasaydı... Ben şimdi yapa yalnız kaldım... Elçelik olmasın Ferahşanla yapa yalnız... Amma o da ihtiyarladı artık... Eski gücü kuvveti yok... Nende!.. o da benim gibi bir odaya gidinceye kadar yorulu-yor... Ya... Zavallı Atıyeciğim öldü... Paşası gelince ne kadar sıkılacak, ne kadar izilecek... Eh kolay mı ya... Kaç senelik kocası!.. Gafil avlanıp hayretle sordum.

— Paşa sağ mı?... Tabii dedi... Tabii sağ... Bursaya teftişe gitti. Akşama gelecek!..

Paşa öleli otuz yılı geçmişti; belki de fazla... Akşama gelecek!.. Çok ağlayacak... Çok!..

Perişan zihninde zaman mefhu-müle beraber hatıralar da silinmişti. Etrafına baktım. Oda da minderden başka esya olarak bir ceviz konsol, bir piriç karyola, iki iskemle ve pencerelerdeki şam ipeğinden mamul ağır perdeler kalmıştı. Biçare kadının akıbeti hakkında duyduğum endişeyi ifade eden suali sormaktan kendimi alamadım.

— Şimdi ne yapacaksınız?... Konağı satıp daha derli toplu, hizmete elverişli bir yere çıkarsanız...

Biliyordum ki oldukça mühim servetten yalnız bu konak kalmıştı.

ti. Fakat konağın bedeli ihtiyar sahibesini son dakikasına kadar rahatça yaşatabilirdi. Kadıncağız hayretle yüzüne baktı.

— Konağı satılı altı ay oluyor... Üç bin liraya sattım!

— Üç bin lira, bu koca konak için çok az... Yalnız enkazı...

— Fazla verem olmadı ki... Günün birinde bir adam geldi. Ben de sattıverdim... Üç bin lira benim ne me yetmez... Amma ne edeyim ki para bende değil...

— Nerede para?... — Konağı satın alan adam da... Bütün muameleyi kendisi yaptı. İyi bir adama benzeyordu. Parayı da getirdi şurada saydı. Ben de teşekkür ettim, dua ettim. Hattâ yeni bir ev buluncaya kadar burada oturma-mıza müsaade verdi. Üç bin lira az para değil... Ben onu burada nere-de sakladım, nasıl sakladım... Bana bu derece iyilik eden bir adaman daha emin, daha sağlam kimi bulbilirdim. Parayı kendisine iade ettim: «Al evladım, dedim, şu para sende dursun, lâzım olunca senden isterim» parayı aldı, cebine koydu. Bir iki ay sonra hemşire hastalandı. Para lâzım oldu. Başımı örttüm adamın evine gittim: «Oğlum hemşire hasta parafâzım» dedim... Yüzüme sert sert baktı: «Teyze sen bunadın galiba, sana paranın tamamını verdim, alacağın yok» demesin mi?... Elimde ne sened var ne sepet... Kime gideyim, kime söyliyeyim, derdimi kime anlatayım... Mahkemelerde sürüncük hâlim var mı?... Şaşkırdım kaldım... Ne diyeyim... Allahtan bulsun... Eve döndüm... Para yok... Merhum ağabeyimin çocukları, to-nunları, var amma her biri bir yanda... Artık bayramlarda, kandillerde bile gelmez oldular... Ne çare köşedeki sobacıyı çağırıp sobayı sattım... Ne yaparsın evde hasta vardı... Odayı mangalla ısıtmağa kaldık... Aksi gibi kış da hem sert

oldu hem uzun sürdü... Ev eski, her taraftan soğuk geliyor... Yatağında zavallı hemşireciğim titredi, durdu. Bir gün de, sabah ezanı vakitini bizi bırakıp gitti... Şimdi de, me'ün herif, evden çıkmamı istiyor... Yıktırıp yerine apartıman yapacakmış!.. Ne yaparsa yapsın, bana me'.. Amma nereye gideyim... Hemşirenin üç aylıkları vardı onunla geçmiyip gidiyorduk... Şimdi, hemşirem vefat etti diye o üç aylıklar da kesilecek değil mi?... Bakalım, paşası gelsin de elbet bana başımı sokacak bir yer bulur...

İçimde kaynaşan hiddet, merhamet, ısyân, endişe hislerini ne suretle ifade edeceğimi düşünürken, sofadan bize doğru gelen canlı ve acul ayak sesleri yükseldi. Akabinde kapı açıldı, içeriye neşeli, süslü; yüzü boyalı, tırnakları cilalı bir genç kız girdi.

— Büyük halacığım ben geldim!..

— Safa geldin yavrım!.. Nasılsın şekerim?..

— İyiyim, mersi büyük halacığım... — Nasıl, beyin affiyettetir inşallah?..

— İyi, mersi halacığım!.. Amma çok yoruluyor... Apartımanımızı döşemekle meşgul... Herşey o kadar pahalı ki... Yalnız düğünümüzde vermiş olduğumuz suvare bin beşyüz liraya patladı!.. Şimdi de apartımanımıza yerleşiyoruz... Yeni ev açmak çok güç!.. Hiçbir şey bulamıyoruz... Stil bir salon istedim. Louis - Philippe'ye karar verdim. Onun için geldim. Senden şu konsolla perdeleri almak istiyorum. Biliyorsun ya bunları bana küçük halam vermişti. Hatırlıyorsun değil mi?... — Evet... Hatırlıyorum yavrurum... — Perdeler de, konsol da salonu ma çok iyi uyacak... Gelirken beraber adamlar da getirdim. Müsaade edersen şu perdeleri söküp konsolla beraber indirversinler... Aşağıda araba bekliyor...

— Hay, hay elmasım, hay, hay... Güle güle kullanırsın inşallah... Buradan gitmek, hemen gitmek, yapabileceğim hareketlerin en hayırlısı olduğunu anladım. Genç misafirin dışarıya fırlamasından istifade ederek kalktım ve zavallı ihtiyar

Tarihten sayfalar

(Başarafa 3/1 de)
Zeyneb Hanımda Kâmil Paşanın cömertlikleri; hayır işlerine verdikleri ehemmiyet padişahın da çoktan kulağına gitmişti; onları taltif etmeliydi.

Kâmil Paşa o gün Fatih camiiine gitmişti. Padişah da Cuma selâmlığını Yenice camide yapmış, Serasker kapısına geçmişti. İşte orada, iftarın vükelâ ile birlikte Yusuf Kâmil Paşa konağında yapılmasına karar vermişti. Bu haber konağa varır varmaz Kâmil Paşanın mübürdarı Mehmed Efendi Fatih camiiine koştu; müjdeledi. Paşa hemen döndü; kethüdasına lâzım gelen emirleri verdi; padişahın hangi saatte geleceği belli olmadığından konağın kapıcı kulübesine indi; saatlerce orada bekledi. Sultan Abdülâziz görünür görünmez koştu; etek ve el öptü.

— Niçin zehmet edip kapıda bekledin; rahatsız olmasaydın!

— Efendimiz, bizden evvelkilerin yolunda gidiyorum. Harunîreşid veziri Bermekî'nin konağına git-tikçe Bermekî perdedarlık hizmeti ile bahtiyarlık duyardı. Efendimin değeri ve kudretî Harun derecesinde, belki ondan üstündür. Kölenize düşen hizmet de kapıcılıktır.

Çağırılan vezirler birer ikişer geldiler; yalnız Fuad paşa gecikti; iki defa haber yollamak lâzımgeldi. Banyoda olduğunu söyleyenler bulundu; lakin Paşa ile de araları iyi değildi; onun beş sene evvel ittifak yaptığı ihaneti unutmamıştı. Onun bu geç kalışı çeşid çeşid tefsir edildi; hazinece elli bin altın lira sarfedilerek yaptırılan konak kendisinden bir gecede alındı ve Maliye Nezaretine tahsis olundu.

Yemek çok güzel geçti; padişah pek memnundu. Kâmil Paşa yemekten sonra karısının pek değerli mücevherlerini ve diğer en kıymetli eşyasını bir altın tepsiye koydu; tül le bağladı; üstünde bir kâğıt ve kâ-

yarla vedalaştım. Ben merdivenleri inerken adamlar perdeleri söküp konsolla beraber götürmek üzere genç kadının peşinden yukarıya çıkıyorlardı.

ğının üzerinde «kul, efendisinin verdiklerinden başkasına malik olamaz» manasına gelen arabca bir yazı vardı. Bunlar Sultan Abdülâziz takdim edildi; padişah tepsiler yalnız bir Kur'anı Kerim aldı, öptü ve diğerleri için de:

— Aldım, kabul ettim; sana ih-san ediyorum!

Dedi; geri verdi.

Kâmil Paşa padişah ayrılırken onun arabasına davet edilmek saadetine erdi. Ertesi gün ise konağın anahtarlarını alarak saraya gitti; padişaha takdim etti. Padişah onun kulluğuna hayrandı:

— Allah sahiblerine bağışlasın! Duasile anahtarları kabul etmedi ve paşayı pek muhteşem bir şekilde ağırlayarak konağına yolladı.

Kadircan Kafli

Çatalca C. Müddeiumumiliğinden:

Fazla fiatla jilet bıçağı satmak suretile ihtikâr yapmaktan maznun Rıza oğ-lu Ali Yücel hakkında Çatalca asliye ceza mahkemesinde yapılan duruşma sonunda adı geçenin suçu sabit olduğundan 4180 sayılı kanunun 32 nci maddesi delâletile 59/3 üncü madde gereğince bir hafta dükkânının kapatılmasma ve keyfiyetin ilânına karar verilmiş ve hüküm kesbi kat'iyet etmiş bulduğundan ilân olunur.

942/347 25/7/942

ZAYI — Maaş tatbik mührümü zayı ettim, yenisini çıkaracağım dan eskisinin hükmü yoktur.

Hayriye Tezerten
Sultanahmed Cankurtaran Sarayhanec sokak numara 71.

MİLLİ OYUNLAR Festivali
14-22 Ağustos
Biletler Milli Piyango gişelerinde.

Festival yapılacak gazinolarda satılmaktadır.
Her türlü izahat. Tel: 23340

Memleket haberleri

Karacasuda

Dokumacılık inkişaf ediyor, kasabaya elektrik temini ile uğraşılıyor

Karacasu (Hususî) — Baba-dağ'ın arka sırtlarına yaslanmış 580 rakımlı, altı bin nüfuslu, evlerinin hemen hepsi de eski tarzı mimarî üzerine yapılmış küçük fakat şirin bir kasaba. burası Aydın'a bağlı Karacasu kazasının merkezidir. Bu-

Kaymakam Hilmet Akman

uzanan bir şose ile gidilir. Fakat bu şosenin Nazilli cihetindeki 13 kilometrelik kısmı kış seferlerine yarayacak şekilde bozuk olduğu için Karasullular Kuyucak istasyonu ile daha çok alakalıdır. Karacasu halkı tâ Selçukilerdenberi dokumacılıkla iştigal ederler. Babadağının diğer tarafında Denizkiye bağlı Kadıköy kasabasının dokumacılıkteki işleri mesulhi ne ise, aynı dağın beri tarafındaki Karacasu da bu san'atte o kadar ileridir. Kasaba, seksen sene evvelisine kadar 50-60 bin nüfuslu çok kalabalık bir şehir iken memleket Avrupa mensucatının girmesi ve dahilde fabrikaların vücut bulması neticesinde husule gelen rekabetlere dayanamamış, halk dağılmış ve nüfus azalmıştır. Son fevkalâde ahval münasebetile yerli malların gördüğü rağbet karşısında dokumacılığın inkişafı imkânları tekrar elde dilmek yoluna girmiş ve bugün Karacasuda 716 tezgâh faaliyete geçmiştir.

Tahminen üç bin sene kadar evvel yapılarak dandalozya namile yâdedilen ve hâlen Dandaloz çayı üzerindeki köprünün dayandığı temeller, sultanın asırlarca yalayıp oynaması yüzünden bugün yirmi metre kadar açığa durmakta ve tehlikeli bir vaziyet arz etmektedir. Bunlar na-

İzmirde

Güzel Emineyi öldüren adamla anası ve kızkardeşi İzmir'e getirildi, 60 yaşındaki ana: «Cinayeti ben işledim» diyor

İzmir, (Hususî) — Sinekli'de genç ve güzel metresi Emineyi öldürmekten maznun olan Abdülâzîm ile annesi Hanife kardeşi Mustafa Malkarada, kız kardeşi Ramise de Hayraboluda yakalanarak İzmir'e getirilmişlerdir.

Abdülâzîmin 60 yaşındaki annesi Hanife cinayeti kendisinin işlediğini, oğlunun bunda hiçbir suçu olmadığını iddia etmiştir.

Bu iddia garib görülmemektedir. Çünkü cesedde yapılan muayenede bıçak darbeleri görüldüğü halde Hanife ve Emineyi tabanca ile öldürdüğünü ısrarla söylemiştir.

Mazmunların evrakı birinci soruşturma hâkimliğine verilmiştir. Muhakemelerine yakında şerhimiz ağır ceza mahkemesinde başlanacaktır.

Bu kadın nasıl öldü

Kuşadasının Selçuk nahiyesinde bağh Bozpinar mevkiinde oturan Bayındırlı Halil Derelinin 30 yaşlarındaki karısı Cennet Derelî, evinde ölü olarak bulunmuştur. Ölümlünün nasıl vukubulduğu tahkik olunmaktadır.

Kam Hikmet Akman, Vilâyete bir rapor göndermiş ve köprünün tamirine lüzum göstermiştir. Vilâyette mahallinde yaptırılan tetkikat neticesinde önümüzdeki kış mevsiminden evvel tamirat yapılması zaruri görülenek keşfine başlanmıştır.

Dandaloz çayı mecrasının bazı yerlerinde sular korkunç irtifalardan sükut etmektedir. Elektrik nimetinden mahrum bulunan Karacasu kasabası bu sudan alacağı cereyanla bol işiğe kılavaylıkla kavuşabilir. Kasaba elektrige kavuşunca dokuma tezgâhlarının da cereyanla işlenmesi ve az zamanda fazla iş görülmesi mümkündür.

Edebiyat: Yeni bir roman: Köle

(Başararı 3/1 de)

yor: — Oğlunuz bana koca olmak ister mi?

Prenses, Fazıl - tabii izdivaçtan evvel - kitablara gönderir. Fazıl kitabları deli gibi adeta öpmek ister. Fakat prensese aşkından değil, ilme olan aşkından!

Mükâlemelere gelince, bazan pek teklifsiz, ve o nisbette zevksiz! Misaller:

— .... Sonra sonra ah, of demeye başladı. Nihayet beni gördükçe öyle pufluyor, her tarafından nefes salveriyordu ki, apartımda herkes kuranderden nezle oluyordu.

— Bu işten nasıl sıyrılıp çıkacağım? Yulkanı tükürsem bıyığım, a-şağı tükürsem sakalım!»

Romandaki fıkralara gelince, arı arkası kesilmiyor. Bilhassa aşhas, sofraya oturdular mı, tekerlemelere başlıyorlar. Sultan Mahmudun gözlük hikâyesi gibi.. fakat üç dört kere çeşidli geçen fıkralardan biri, idrara aiddir! Muharrir, bunlardan maada, her fırsattan istifade ederek başka fıkralar da anlatıyor. Meselâ Hacı Dedenin prenses tarafından koca sakalı kestirilir, hemen bir fıkra! Fazılın antika meraklısı arkadaşı, izdivacın aleyhindedir, hemen bir fıkra: bir tanıdığı varmış, bir gün kendisini evine çağırmış. Kadın, «Önce, kocası evde olmadığı için onu iskemle koyup kapıda bekletmiş, kocası geldikten sonra da mi-safirin içeriki odadan işiteceği bir feryadla, gellene küfürleri savurmuş! İşin tuhafı, romanda fıkra anlatanlar veya derd yananlar, sözlerini bazan şu şekilde bağla-

yorlar: «İşte böyle münasebetli münasebetsiz söylemeden durdu.» Yani anlaşılan, bu münasebetli münasebetsiz sözlerin romana yazılması pek münasebetli düşmüş gibi...

Romanın kâtibane üslûbla yazılmış cümleleri de var. Bir misal: «Annesile aralarında geçen münakaşadanberi vukuat onun mağlûbiyeti ile bitmişti.»

Maamafih şunu itiraf etmeliyim ki, eser, parça parça çok güzel sahnelerden de mahrum değildir. Yalnız bunların ayrı birer hikâye gibi okunması zevk verebilir, yoksa bu koca romanın içinde böyle en güzel parçalar bile yerlerini yadınmışlardır. Bu güzel sahnelerden birisi, muhakkak ki, prensesin yalvarışında yapılan nişan ziyafetidir. Fazıl, o gün, her ne kadar alâkadar olduğu bu ziyafete çağırılmamışa da birçok zengin Mısırlı ve Çerkes hanınlar davet olunmuşlardır. Bu tipler harikulâdedir diyebilirim. Dava meraklısı Şahika hanım, 70 milyonluk servetine rağmen dilenci gibi başkalarına el açıp yaşayan hasis tipi Saniye hanım, Saklavi paşanın karısı erkek biçimli ve kıyafetli Refika hanım... ve daha hangi birini sayayım! Bunların hepsi canlıdır ve romanın bu babı, cidden muvaffak olmuş bir örf ve âdet levhasıdır. O ne keskin hiciv!

Ulunay yarın bize muhakkak ki bu Köle'den çok daha iyi eserler verecektir. Yalnız şu şartla ki, bu eserlerini, gündelik muharrir hayatının çalışmaları arasında hazırlamasın. Çünkü san'at eseri böyle bir çırpıda hazırlanmaz ve Ulunay bunu her münakkid kadar bilir.

Halid Fahri Ozansoy

Devlet kitapları mütedavil sermayesi müdürlüğünden:

Kitap vitrini yaptırılacak

440 lira bedelli keşifli Beyazıt Üniversitesi methalinin sol tarafındaki kitap satış binası kapsanım yan taraflarına yapılacak kitap teşhir camekânlar inşası 3.Ağustos.942 Pazartesi günü saat 15 de açık eîsiltmeye konmuştur.

Taliblerin belli gün ve saatte % 7,5 teminat akçelerile ve şartnameyi görmek isteyenler mesai saati dahilinde her gün Sultanahmette Maarif Matbaası bahçesinde Devlet Kitapları Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur «7685»

«Son Posta» nın spor tefrihası: 96

Kara Ahmet

Vali Paşanın müdahalesi

Bu hali gören zaptiyeler tüfek dibciği ile kavgacılara yürüdüler. Ahmed, bu gürültü arasında boyunduruğu çözemiy diye uğraşıyorsa da muvaffak olamadı. Cazgir de meydana uğramıştı. Fakat müdahale etmiyordu. İsmail ağa ile Murad ağanın sesleri çıkmıyordu. Sessiz duruyorlardı.

Zaptiye çavuşları meydana uğrayanları ayırdılar ve meydanı temizlediler. Ortada yalnız cazgir kalmıştı. Güreşi seyreden vali ve kumandan paşa, sinirlenmişti. İkide birde kavga oluyordu. Güreş bilmediği için iki pehlivanı da ortadan atacaktı. Yaverine şu emri verdi:

— Git şu cazgiri çağır bana!... Yaver seğırtti. Meydanda bulunan cazgire:

— Ağa, paşa, seni istiyor. Diye söylendi. Cazgir, eteklerini toplayarak koştu. Lâf değil vali ve kumandan paşa idi. Paşanın karşısına gelen cazgir, yerden temen na ile durdu. Vali paşa, kılıcına dayanmış sert sert konuşuyordu:

— Bana bak ağa! Bu nasıl güreş böyle?.

— ... Cazgir, cevap vermemişti, ne diye cevap verebilecekti? Paşa:

— Ne susuyorsun? At bunları meydana!

Deyince, Cazgir: — Paşam.. Günahtır. Bunlar fakir adamlar. Üç beş kuruş alacaklar.

— Üç beş kuruş alacaklar diye halkı birbirine kırdıracağız.

— Bir şey yaptıkları yok Paşam!. Halk kendi kendine yepiyor

— Nasıl yaptıkları yok., görmüyor musun daha hâlâ boğuyor?.

— Haklıdır paşam!.

— Nasıl haklı olur?.

— Hasım daldı, o da mukabele etmiş bulunuyor. Güreş bu.. bir şey diyemeyiz paşam!.

— Böyle güreş mi olur?.

— Paşam! Güreş kıran kırana. Hüsmen, haklıdır. Ne kadar boarsa boğsun, kasmı kurtarma. dıkça devam eder bu iş!. Güreşi

ayınmak günahtır paşam!.

Deyince paşa, düşündü ve, hak verdi:

— Pekî öyle ise.. ben, güreş bilmiyordum. Devam etsinler öyle ise..

Dedikten sonra yaver şu emri verdi:

— Git söyle zaptiye kumandanına ahalinin meydana uğramasına mâni olsun.. Kim meydana çıkarsa tevkif etsin..

Bu sırada da Ahmed, güç hal ile boyunduruktan kendisini kurtarmıştı. Fakat Binbir hale gelmişti. Adeta sallanıyordu. Hüsmen, hasmının bu halinden bilistifade üzerine yürüdü. Ahmed, güç hal ile kendini korudu. Fena halde serserlemişti. Hüsmen, fırsattan istifade ederek üstüste hücum ediyordu. İsmail ağa. heyecanıandı. Vaziyet kötü idi. Olduğu yerden ayağa fırladı. Ahmed, yenilecekti. Murad ağa da şaşırmıştı. O da vaziyeti kötü görüyordu. İsmail ağa:

— Murad ağa! Vaziyet fena!.

— Öyle!..

(Arkası var)

İ L Â N

Hendeğin Yağbasan köyünden Mustafa oğlu Süleyman Çakır'a

Hendeğin Hamidiyesani köyünden Ahmed kızı Ayşe tarafından aleyhinize açılan, mezbure ile evlenmek maksadile birleşerek karı koca hayatı geçirmekte iken cinsi münasebetiniz neticesi, sulbünüzden olma ve 933 senesinde doğan Bekir adındaki çocuğun ne sebinin tanınmasına dair ve aslıye hukuk 942/152 esas numaralı davadan dolayı ilânen yapılan davetiye üzerine gelmediğiniz ve bir vekil de göndermediğiniz anlaşılmış ve hakkınızda giyâ kararî itihazına ve yine ilânen tebliğ tevasıtına ve muhakeme günü olarak 9/9/942 Çarşamba günü tensibi karar gir olduğundan mezkûr günde bizzat gelmediğiniz ve bir vekil göndermediğiniz takdirde giyaben muhakemeye devamlı karara bağlanacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki Haberler

Almanlar Volgaya 80 Km. mesafede

Harbin en büyük meydan muharebesinin vukuu bekleniyor

Londra, 29 (A.A.) — Dün geceki Sovyet tebliğinde bildirildiğine göre Bataisk'in cenubunda çok şiddetli çarpışmalar cereyan etmektedir.

Rostofun işgalinden sonra Almanların cenuba doğru süratle ilerledikleri anlaşılmaktadır. Almanlar Maniç ırmağına vardıklarına bildirilmektedir.

Cepheden alınan son haberlere göre Simlianskaya civarlarında şiddetli muharebeler olmaktadır. Almanlar burada Don nehriyi yeni bir noktadan daha geçmişlerdir. Nehrin daha cenubunda Almanlar, kundukları bir köprübaşını genişletmeye muvaffak olmuşlardır. Bu kesimde arazi tamamen açık bulunduğundan tank muharebesi için ideal bir saha teşkil etmektedir.

Rostofun şimalinde ilerleyen Alman kuvvetleri Stalingradı tehdit etmektedir. Stalingrad için tehlike artmıştır. Maahaza Almanların maksadı, buraya varmadan evvel Donun şark sahilinde bulunan Kaçafensk, Kalaç ve Novoçekaya kasabalarını ele geçirmektir.

Londra, 29 (A.A.) — Moskova kaynakları, Almanların Volgaya 80 Km. yaklaştıklarını ve harbin en büyük meydan muharebesinin arifesinde bulunduğunu bildiriyorlar.

Mısırda mihver kuvvetleri taarruza geçtiler

Londra, 29 (A.A.) — Muharebe, Mısır çölünde, dün yeniden başlamıştır. Şimal kesiminde şiddetli bir karşı taarruz neticesinde İngiliz kuvvetleri geri çekilmişlerdir. Muharebe sahası cenuba doğru ya yılmaktadır.

Çölide, İtalyanlar Sive vahasını almışlardır.

Mısırda mecburi askerlik hizmeti

Vişi, 29 (A.A.) — Mecburi askerlik ihdas edilmesini isteyen bir kanun lâihesi yakında Mısır parlamentosuna tevdi edilecektir.

Mısır ordusuna verilen vazifelerin çoğundan ve ehemmiyetinden bu tedbirin alındığı söylenmektedir.

İngiliz Hava Mareşalının Alman Milletine İhtarı

Londra, 29 (A.A.) — Hava mareşalı Sir Arthur Harris dün gece radyoda Alman milletine bir ihtarda bulunmuştur. Mareşal, İngiliz ve Amerikan hava kuvvetlerinin gittikçe arttığını ve muazzam nispetlere eriştiklerini bildiren sonra, demiştir ki:

— Şimdi sıra bize geldi. Şehirlerin birer birer bombalayacağız. Şimdiye kadar yapılan bombardmanlar, yapılacak olanlara nisbeten hiç mesabesinde kalmaktadır. Fakat biz intikam maksadıyla değil, nazi harik kudretine son vermek için bombardman yapacağız. Siz harbi ve bu bombardmanlarla dundurabilirsiniz. Başınızda bulunan nazileri iktidardan mevkinden atınız. Bombardmanlardan kurtulmak için tek çare budur. Aksi takdirde güneşli havalarda olduğu gibi fırtınalı ve karlı havalarda da sizi bombalayacağız.

Çukurovada yeni mahsul ofis depolarına ve çiftçi ambarlarına naklediliyor

Adana 28 (A.A.) — Çukurova yeni yıl mahsulünü ofis depolarına ve çiftçi ambarlarına nakil faaliyetleri heretle devam ediyor. İklim vaziyeti dolayısıyla geç mahsul alan bölge halkının hububat ihtiyacı karşılanamıyor. Bu mahsulün nakil işlerinin azami dercede süratlendirilmesi ve ofis teslimatının artması için vali o-

vadaki istihsal merkezlerini teftiş etmekte ve lüzumlu direktifleri vermektedir.

Vali dün Karaisalı bölgesinde de çiftçilerle görüşmüştür. Bu bölge çiftçileri istihlakle yetmez dercede mahsul aldıkları halde ofise bir milyon kilo hububat vermeyi vadedmişlerdir.

Ticaret Vekilimiz İzmirde

(Baştarafı 1 inci sayfa) maddeleri, giyim eşyası hakkındaki ihtiyaçlara dair kaymakam ve belediye reislerinden izahat alındıktan sonra vaziyetten memnun olup olmadıklarını sormuş ve hepsi vaziyetin çok düzelmiş ve halkın çok memnun olduğunu beyan etmişlerdir.

Vekilin müstahsilin devlete borçlandığı yüzde yirmi beşlerin alınmadığı hakkındaki sualine, bunları halkın kendi getirip seve seve teslim etmekte olduğu cevabı verilmiştir.

Dr. Behçet Uz, gözönünde tutulacak en mühim işin ekimi artırarak olduğunu; bu noktanın asla unutulmaması lazım geldiğini hatırlattıktan ve gelecek ekimin çok olması lüzumuna işaretten sonra demiştir ki:

— Şu noktayı da unutmamız, bugünkü vaziyet yarın daha dar olabilir. Vaziyetimiz bu iyi hali daha iyileştirerek idameye çalışmaktır. Hariçten buğday getiren stoklarımızı çok kuvvetlendiresek bile israfa meydan vermemek, a-

zami tutumlu hareket etmek, ekmeği daima üç yüz, beş yüz gram arasında bir muvazene tesis edecek surette sarfetmek icab eder.

Dr. Behçet Uz, görüşülen bütün meseleler hakkında lüzum gelen direktifleri verdikten sonra kaymakam ve belediye reislerine azami gayretle çalışmalarını beklediğini söylemiş ve toplantıya son vermiştir.

Toplantıdan sonra kazalardan getirilen ekmeğin nümuneleri Vekile gösterilmiş ve hemen hepsi halis buğday olan bu ekmeğin iyi olduğu memnuniyetle görülmüştür.

Pirinç fiatları

İzmir 28 (A.A.) — Şimdiye kadar kara borsada yüz elli kuruş ve riddiği halde güçle bulunan pirinç fiyatı bugün 75 kuruşa düşmüştür. Bundan zarar göreceğini anlayan bazı tüccarın fiyat tutulmasını temin için bazı teşebbüs ve müracaatlarda bulunduğuna, fakat bu teşebbüsün kat'iyen akim kaldığı öğrenilmiştir.

Ruslara göre

(Baştarafı 1 inci sayfa) ben 700 Alman öldürülmüştür. 22 Alman uçakları yerde tahrib olunmuş ve 15 tanesi de hasara uğratılmıştır.

Voronej çevresinde kuvvetleriimiz mevzilerini ıslah etmişlerdir. Don nehrinin batı kıyısına ulaşan birliklerimiz düşmana şiddetle taarruz etmişlerdir. Kalinin cephesinde Moskovanın şimal doğusunda mevzii bir çarpışma yapılmaktadır. Bir kesimde Almanlar ıleri karakolla - rınızı geni sürmeğe ve ıleri hadları - mız gırmeğe muvaffak olmuşlarsa da düşman karşılıklı taarruzla kaç - mak zorunda bırakılmış ve geldiği ilk hatlara dönmek mecburiyetinde kalmıştır.

Moskova 28 (A.A.) — Von Bock sol cenahına karşı yapılan Rus taarruzı neticesinde Rus kuvvetleri Voronej'in 60 kilometre kadar cenub batısında Nizunye Devitsk'e kadar ilerlemişlerdir. Rus kuvvetleri Stari Oskola doğru ilerlemeğe devam etmektedir.

Londra 28 (A.A.) — Yorkshire Post'un cephe muhabiri yazıyor:

Mareşal Timoçenko, muharebe nizamının bozulmasına meydan vermeden 50 firkayı 250 kilometreye yakın bir mesafeye çekmeğe muvaffak olmuştur. Fakat en büyük imtihanı asıl şimdi geçirecektir. Bu imtihan da aşağı Don ile Volga'nın kapamakta olduğu hatta dayanarak Kafkasya yoluna sed çekmekdir. Askeri ekspedanter, Rus mareşalının ricat etmesine evvelce düşünmüştüğü bir hanelerin neticesi olduğuna ve Almanların şimdi münakalat sistemi - lerinde büyük müşküllere uğraya - caktıklarını ileri sürmektedirler. Timoçenko, şöyle demiştir:

Düşman Don hattına varacaktır, fakat ben ondan evvel orada bulunacağım ve düşman Don'u geçemeyecektir. Harbin akıbeti Stalingrad - din batısından Rostov'un doğusuna kadar bu nehir üzerine taayyün edecektir.

Hüsrev Gerede dönüyor

(Baştarafı 1 inci sayfa) messilleri ve parti ileri gelenleri ile Türkiye büyük elçiliği memurları öve İstisyonatından birçok üye istasyonda büyük elçiyi uğurlamışlardır.

haberciler servisi başlangıcında yapılacak. Dalga uzunluğu 3132 ve 2692 dir.

Atılay kazası kurbanları

(Baştarafı 1 inci sayfa)

en isimlerini büyük bir acı ile bildi-

diriz:

Şehid olanların ailelerine hükümetçe kanunî yardım yapılacaktır. Atılay denizaltı gemisi subayları: Gv. Bnb. Sadeddin Gürcan (1578) komutan, Gv. Yzb. Sebati Taşöz (1697) 2. ci komutan, Gv. Tgm. Rauf Baykal (1808) stajyer, Mk. Yzb. Ahmed Türin (1906) başcağkçı, Mk. Yzb. Adnan Erül (1960) ikinci çarçığı, 5 subay.

Atılay gemisinde bulunan gedikli erbaşları:

Mk. Gd. Sb. Ahmed Atakan İstanbul (159), Gv. Bş. Gd. Hakkı Tezcanlı İstanbul (330/306 S. 14), Gv. Gd. çavuş Nureddin Güvenc Elaziğ (936/5019), Mk. Bş. Gd. Ziya Lodos Karagümriik (341/10 S. 76), Mk. Bş. Gd. Tahsin Dönmez İstanbul (929/206. S. 102), Mk. Gd. Ustçavuş Salahaddin Nartman İstanbul (934/2128 S. 410), elektrik Bş. Gd. Necmeddin Sunal Eyyub (341/15 S. 81), Mk. Gd. Ustçavuş Cemaleddin Dinçer İstanbul (934/2006 S. 360), elektrik Gd. baş çvş. Fethi Yüceses Ankara (930/2097 S. 198), elektrikli Gd. çavuş İsmail Tugay Balıkesir (935/2045 S. 433), elektrikli Gd. çavuş Salabeddin Yaral Keli (936/5027 S.480), telsiz baş gedikli Ma - sum Şen Trabzon (929/2030 S. 106), torpido başçavuş Hüseyin Coşkun Alaşehir (932/2094 S. 304), Mk. Gd. onbaşı Kemal Dağışan İstanbul (938/5007 S. 512), Gv. Gd. onbaşı Hasan Sentuna İstanbul (941/5080), Mk. Gd. onbaşı Ali Rıza Beykuz Sivas (941/5032), elektrikli Gd. onbaşı Ağah Pirinay İstanbul (941/5022), tel - siz Gd. onbaşı İsmail İsgil İstanbul (941/5026 18 erbaş.

Atılay denizaltı gemisinde bulun - nan erat:

939/1376 Samsunlu Mehmed Dilşat güverte onbaşı, 939/1723 Vakfıkebirli Hasan Cemal makine onbaşı, 939/1942 Ofu Salih Mehmed makine onbaşı, 940/222 Geb - zeli Adem Hüseyin makine er, 940/294 Kandıralı Emin Eyyub güverte er, 941/311 Erdekli Ahmed Hasan güverte er, 941/1190 Rizeli Hüseyin İbrahim güverte er, 941/1326 Burhaniyeli Osman Mustafa makine er, 941/1445 Sürmeneli Mustafa Temel makine er, 941/3676 Rizeli Ali Rıza Enver güverte er, 941/4348 Tirebolulu Şaban Halil güverte er, 941/4320 Ayancık - lı İsmail İlyas güverte er, 941/4182 Tekindağlı Cemil İsmail güverte er, 941/3304 Göreleli Halil Mehmed makine er, 941/4265 Bartınlı Hüseyin Halil makine er, 941/1516 Vakfıkebirli Temel Yenigün.

16 er

Almanlara göre

(Baştarafı 1 inci sayfa)

ve bir benzin deposu bomba isabeti neticesinde havaya uçmuştur.

Resmî tebliğ

Berlin 28 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Rostof civarındaki Don nehri üstünde tutulan köprübaşını cenuba doğru deninliğe genişletmişler. Şehrin doğusunda motorlu teşkil - lerle piyademi geniş bir cephe - de Don nehrini geçmişler ve düşman mukavemetini kırıldıktan sonra Sal - ve Maniç kesimlerine ulaşmışlar - dir.

Don büyük dirseğinde Kalaç şimal batısında çarpışmalar devam etmektedir.

Bu şehrin cenubunda Alman ve müttefik kuv'aları aşağı Donu geçmişlerdir.

Merkez kesiminde kuşatılan düşman kuvvetleri yok edilmiştir.

Volkov cephesinde düşmanın bir çok köprübaşını birliğine karşı yaptığı taarruz kırılmıştır.

Londra elçimiz

(Baştarafı 1 inci sayfa)

ni kuvvetlendirmekte olduğunu söylemiştir.

Hindistan nazırı Amery, imparatorluk çevresi içinde türkçe, farsça arabca ve çince bilen birçok gençlerin bulunması gerekli olduğunu söylemiş ve bilhassa Türk leri överek Türklerin yalnız bir müttefik olmadıklarını, fakat aynı zamanda Büyük Britanyanın büyük dostları olduklarını kaydederek İngilterenin bu dostluğu büyük sevinçle karşıladığını ve kıymetini takdir ettiğini ilâve etmiş - tir.

SİYASET ALEMİNDE

İkinci plâna geçmi - yen ebedî mesele...

İngiltere başvekili Mister Çörçilin oğlu Mısırdan Amerikaya gitmiş.

Amerika gazetecileri sansasyon verecek haberi bulmakta, yahud da haberi sansasyon verecek hale getirmekte üstadlardır. Yeni dünya da eski dünya yolcusunu görünce derhal ikinci cephe meselesinde ne düşündüğünü somuşlar.

Mister Çörçilin oğlu yüzbaşdır, sekizinci orduada amirlerinin övüntülerini kazanarak cesaretle çar - pıştı. İngilizlerin «Şeytan kazanı» adını verdikleri Afrikanın nasıl bir cehennem olduğunu henkesten iyi bilir, gazetecilerin sualleri karşısında kalınca:

— İkinci cephe Mısırdaki fiilen mevcuttur, Avrupada bir yenisi açılmaz, demiş.

Harb zamanında bir tek sual ile bir tek cevabın, soranlarla söyleyenlerin hüviyetlerine göre bazan büyük kıymetleri oluyor.

Amerikalı gazeteciler Amerika - da Mister Çörçilin oğlunun müta - leasım alrılarak İngiliz gazeteci - leri de İngilterede, İngiltere istih - sal nazımının fikrini almak istemişler.

Mister Bevin:

— Bana ikinci cepheden bahset - meyiniz, bu dakikada en ziyade lüzum olan şey hükümete mümkün olduğu kadar fazla yardım ederek istihsalı arttırmaktır, demiş.

Mister Çörçilin oğlu böyle düşünmüş, İngilterenin bir nazırı da böyle söylemiş olabilir, fakat acaba hükümetin kararı nedir?

Bu bahis üzerinde kabinenin sözcüsü Avam Kamarasında çok kestirme bir yol tutarak:

— Hükümet verdiği kararı zamanından evvel sizlere dahi söyle - lemeye mazurdur, dedi, muhakkak ki, meselenin icab ettirdiği de budur, ancak İngilterede, umumî elikarın demiyelim, fakat komü - nistlerin ve işçilerin mesele üzer - rinde gittikçe artan bir sabırsızlık göstermekte olduklarını görüyo - ruz.

Dün öğleden sonra bu histe o - lanlardan 60 bin kişilik bir küt - le tarafından Londra'da ikinci bir cep - he açılmasını talep etmek maksad - ıyla Londra'da bir miting tertib e - dilmiş. Bu mitingde işçi mebusla - rın bazıları da hazır bulunmuş. Muhtelif nutuklar söylenmiş. Tel - graf bize söylenmiş olan nutuklar - dan yalnız bir tanesinin hülasasına getindi.

İşçi partisi mebusu Dr. Haden sommuş:

— İkinci cephenin açılması İng - ilterenin istihsalına teşebbüs edil - mesini mucib olabilir. İngiliz mil - leti ikinci defa olarak bir İngilte - re harbini karşılamaya hazır mı - dir?

Mitingde hazır bulunan 60 bin kişi elbette bütün İngiliz milleti değildir. Fakat bunlar suale: «E - vet!» cevabını vermişler.

Fransız İngilterede son olarak temsil etmiş olan sefirin, harb şa - nına tahakküm eden 24 saat için - de Londra'da ne gibi hadiselerin cereyan etmiş olduğunu anlatmak üzere hükümetine vermiş olduğu uzun rapor geçenlerde nesredildi.

Bu rapordan anıyoruz ki, Çember - layn kabinesi muharebenin ilânını bir iki gün geciktirmeye, yahud

da İtalyanın tavassut teklifi üzer - ne bir anlaşma ihtimalini araşt - ırmaya belki meyledebilirdi, fak - kat kabine Avam Kamarasının ga - leyayı karşındaydı, bizzat Avam Kamarası da muhtelif sebeplerle Alman aleyhtarlığı olmuş olan bir k - sam umumî eskârın tesiri altınday - da.

O vakitten bugüne kadar vaz - yette hiçbir değişiklik olmadıktan başka Alman aleyhtarlığı arttıka - anttı, üç yıldanberi bir anlaşma fikrine hiç yanaşılmamasının bir sebebi bu olduğu gibi Almanyaya karşısında Sovyetlere yardım edil - melkte olmasının da bir sebebi ge - ne budur, ve hükmedebiliriz ki, ikinci bir cephe açılmasını komü - nistlerle işçilerden hariç olarak ist - eyen mühim bir tabaka da vardır, ancak Büyük Britanya gibi cihanın her tarafına kol budak salması bir imparatorluğun mukadderatını elinde tutan hükümet ya - kın ve zamanla hafifletme - ye meclûm hislerin per - desini arkasında İngilterenin ebedi menfaatlerini görür, daima o men - faatlere göre hareket eder, İngil - terenin asırdan asra mukaddes bir mines olarak intikal edegelmiş bir politikada düstura vardır ki, ne söy - lenirse söylesin ve manzara nasıl görülürse görülsün bir İngiliz hük -ümetinin o düsturdan ayrılmacağı hatıra gelemez.

İkinci cephe meselesi üzerinde daha çok şeyler söylenecek, çok yazılar yazılacaktır. E. U.

A'manyadan 19 milyonluk demiryolu malzemesi alıyoruz

(Baştarafı 1 inci sayfa)

za etmiştir. Bunun 8,5 milyon lira - sıla göre 20 Haziran Cumartesi, yani köprülerin işletmeye açıldığı gün - denberi Almanyadan 12 lokomotif, 60 otaray, 10 furgon, 165 vagon, 5 romork gelmiştir. Malzemenin bu kısmı eski siparişlerdendir. Bir kısmı da en son yapılan anlaşma esaslarına göre gönderilmiştir. Bu partiyi diğer bir partinin takip ede - ceği bildirilmektedir.

ikinci cephe meselesi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

senedenberi şimali Fransada derin - liğine sızılanmış dünyanın en mo - dern tahkimatı vücuda getirilmiş - tir.

Fransadaki işgal kuvvetleri ku - mandanı bu tahkimatı teftiş etmiş ve şimdi askerlerin burada mevki - aldıklarını söylemiştir.

Fransada mukavemet arzusu

Ankara 28 (Radyo gazetesi) — Londra radyosu, Fransız iş cephesi lideri Filipin general de Gol'in daveti üzerine Londra'ya gelmeğe muvaffak olduğunu bildirmektedir ve anlatmaktadır. Fransada mu - kavemet ruhu el'an yaşamaktadır. Halk Almanlara karşıdır. Bilhassa şimali Fransada Alman aleyhtarlığı artmıştır. Şayed ikinci cephe kuru - lursa bütün Fransız milleti Alman - lara karşı isyan edecekler. Halk, bu cephenin kurulmasını sabırsız - lıkla beklemektedir.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

1 adet 110 volt mütemadi cereyanla çalışan seyir zampara taşı motorü (50, 75, 100, 150, 200 m/m kutra kadar ve 4 er yedek taşıle). 50 metre kablosile.

1 adet 220 volt ve mütemadi cereyanla çalışan seyir zampara taşı motorü (50, 75, 100, 150, 200 m/m kutrunda 4 er adet yedek taşıle) ve 50 metre kablosile.

Yukarıda yazılı iki kalem zampara taşı motorününün 30/7/942 Persemb gü - nü saat 14 de Kasmpaşada bulunan Deniz Levazım Satın Alma Komisyonun - da pazarlığı yapılacaktır. İstekilerin belli gün ve saatte mezkûr komisyona müracaatları. «8118»

110 ve 220 voltla çalışabilir 350 amperlik bir adet kaynak cihazı satın alı - nacaktır.

Elinde böyle bir cihaz bulunanlar veyahud hariçten girebileceklerin 7/A, güster/942 aksamaına kadar Kasmpaşada bulunan komisyona tekliflerini vermeleri. «8117»

1 — Tahmin olunan mecmu bedeli «13950» lira olan 300 ton firin odunu - nun 31.Temmuz.942 Cuma günü saat 14.30 da pazarlıkla eksiltmesi ya - pılacaktır.

2 — İlk teminatı «1046» lira «25» kuruş olup şartnamesi her gün komisyona dan alınabilir.

3 — İstekilerin belli gün ve saatte Kasmpaşada bulunan komisyonda hazır bulunmaları. «7894»

HASAN VİTAMİN KREMLERİ

Vücut için Vitaminin ne kadar lâzım olduğunu herkes bilir. Cild için de vitamin aynı hayattır. Son zamanlarda Avrupa ve Amerikanın ıtriyat ve güzellik enstitüleri vitaminli kremi istimal etmeğe başlamışlar ve güzel neticeler elde etmişlerdir. Cildlerini beslemek ve gayri tabiiyetlerini ve enfeksiyonlarını gidermek yolundaki gayelerinin tahakkuku üzerine bilhassa kadınlar arasında müthiş bir heyecan tevliid eden bu kremler bütün müstahzeratı âlemşümül bir mahiyet alan Eczacı Hasa'nın enerjik mesaile istihzar edilebilmiş ve Hasan Vitamin kremleri namile piyasaya çıkarılmıştır. Yüzdeki sivilcelere ergenlikler ve buruşuklukları izale eden, ihtiyarları gençleştiren, gençleri güzelleştiren bu kremleri derhal ve bilâ tereddüd istimal ediniz Hasan Deposu ve şubelerinde Tüp 35, Kavanoz dört misli Büyük 150 kuruştur.

Egede ve orta Anadolu'da bir tetkik seyahati

(Baştafı 1 inci sayfa)
Her bir kiloluğunu 20 kuruşa satıyorlar.

Ticaret Vekili ekme meselesini kökünden halletmek kararında

Ankara, Ticaret Vekâletinde yaptığım temaslarda anladım ki, genç ve enerjik Ticaret Vekilimiz Dr. Behçet Uz Ege çevresinde yapmakta olduğu seyahatten dönüştü ekme meselesini kökünden halletmek kararında. Ağustos ayı ortalarında İstanbul ve İzmir haric olmak üzere ekmeğin karnesiz satılmasına başlanması uzak bir ihtimal değildir. İstanbul ve İzmirde karnesiz ekmeğin devam etmekte beraber halk ihtiyaçları için un, makarna, hamurlu maddeler imali ve satışı cihetine gidilecektir.

Orta Anadolu'da hasad vaziyeti

Gezdiğim her yerde arpa ve buğday hasadı büyük hararetle devam etmektedir. Buğday ve arpa her yerde pek bol, mahsul çok nefistir. Polatlı, Ankara ve Eskişehir dolaylarında ziraat kombinalarının harman ve hasad işlerinde yardımcı büyük olmaktadır.

Hükümet merkezinden garb ve şark istikametinde ayrılmış arpa hasadının umumiyetle tamamlanamaması üzerine buğday hasadına da başladığını görürsünüz. Meselâ Yozgad vilâyetinin Yerköy ve Şefaattisinde buğday hasadı başlamış, Sorgun, Boğazlıyan ve Akdağda hasad başlamak üzere bulunmuştur. Bu yıl Yozgadın buğday rekoltesi, geçen seneki mahsulden 35 bin ton, arpa 20 bin ton fazladır. Çorum, Kırşehir ve Sivas bu sene hububat bakımından bir rekor yılı tesis edecek vaziyettedirler.

Yozgad müstahsili bu sene buğday mahsulünü bire beş, arpayı bire sekiz, yulafı bire on, çavdarı bire yedi almaktadır. Mısırın ekilişine nazaran verimi bire seksen bulacaktır.

Çiftçi hükümetin istediğinden fazla mal veriyor

Dün Yerköy, Şefaattil ve Fakılıdan ofis ambarlarına arpa teslim edilmekte olduğunu gördüm. Çiftçi hükümetinin kararlarından o kadar memnuniyet ve emniyet duymuştur ki tesbit edilen nisbet.

SPOR

Beden terbiyesi öğretmenlerine bir kurs açılıyor

Lise ve ortaokullar beden terbiyesi öğretmenleri için 10 Ağustosta Haydarpaşa Lisesinde bir kurs açılacaktır. Maarif Vekâleti müfettişlerinden İlyasın idaresindeki kursta izcilik, atletizm, su sporları ve futbol üzerinde mesgul olunacaktır.

Futbol maçları hazırlıkları

Mevsim futbol maçlarının ilk hazırlık oyununu Beşiktaş klübü önümüzdeki Pazar günü Beykoz takımı ile yapacağı bir maçta açacaktır.

Marmara tenis kupası maçları

Marmara tenis kupası maçları önümüzdeki Cumartesi ve Pazar günleri Fenerbahçe kortlarında yapılacaktır. Maçlara iştirak edecekler bu gün Fenerbahçe ve Dağcılık klublerine kaydolunacaklardır.

ler fevkinde mal teslim etmekte ve parasını hemen almaktadır. Şayanı dikkattir ki bazı ofis memurları, tesbit edilen hadler haricinde mal kabulüne emir olmadığı için yanasmamaktadırlar. Bu noktanın temvirine ihtiyaç vardır. Yozgad'da gözlerim önünde geçen şu noktaları bilhassa kaydeylemek isterim:

Son zamanda köyünün bile kara borsa adını verdiği gizli piyasada bir batman (8 kilo) un dört liraya satılırken satışların serbest bırakılması üzerine 180 kuruşa satıldı. Aynı suretle yeni mahsul arpanın şeniği (6 kilo 800 gram) 250 kuruştan 95 kuruşa düştü.

Dikkat edilecek olursa bu fiatların, devlet fiatlarından yüzde on nisbetinde ucuz olduğu görülür. Köylü, hareketinde tam bir serbesti görünce, bazı mülhazazalarla sakladığı ve hattâ gömdüğü anlaşılın 941 mahsul hububatını şimdi serbestçe satmaktadır. Memnuniyet verici cereyanı devam edeceğe benzemektedir.

Son hükümet kararlarının orta Anadolu'da doğurduğu sevinci, Milli Şefe ve Saracoğlu hükümetine karşı beslediği sonsuz itimadı burada tebarüz ettirmek benim için bir vazifedir. Bir çiftlik sahibi bana, son alınan kararları söz gelişi ederek: «Artık kaht bitti, tekrar boğluğa kavuşuyoruz» demiştir.

Adnan Bilget

Satış tehiri

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Büyükada'da Madende Ayanikola caddesinde 26 numaralı gazino mahallinin 30.7.942 de yapılacak olan satışın götülen lüzum üzerine durdurulduğu bildirilir. «8138»

1 Numaralı orman satın alma komisyonundan:

Münakasamın Cinsi Mikdarı Muvakkat Münakasa, Gün Saat Münakasamın yapılaacağı Kilo teminatı nun tarihi sureti icrası mahal Lira Kr.

Bolu kuş.	Koyun eti	21000	1417	50
lasında satın alma komisyonunda				
» » Sade yağ	4000	600	00	7.8.942 Cuma
» » Zeytinyağı	1500	140	02	10.8.942 Pazartesi
» » Toz şeker	2500	180	00	10.8.942 Pazartesi
» » Sabun	2000	139	50	10.8.942 Pazartesi
» » Zeytin tanesi	2500	131	25	10.8.942 Pazartesi
» » Kuru üzüm	2000	105	00	10.8.942 Pazartesi

1 — Askeri ihtiyaç için yukarıdaki erzaklar eksiltme ile alınacaktır

2 — Hizalarında gösterilen gün ve saatte muvakkat teminatlarla birlikte komisyonunda bulunacaktır.

3 — Şartnameler her gün 1. No. lu satın alma komisyonunda mesai saatleri içinde talep edilebilir. «7329»

TIYATROLAR

RAŞİD RIZA TIYATROSU

Hadide Pişkin beraber

Harbiyede, Belvü bahçesinin

adaturka kısmında bu gece

Yataklı Vagonlar Kontrolörü

Yazan: Rasid Rıza

Kırıkkale askerî fabrikalar grup müdürlüğü satın alma komisyonundan:

15:20 bin ton malzeme naklettirilecek

Tahmin edilen bedeli «50000» liradan ibaret olan 15:20 bin ton malzeme Kırıkkale istasyonundan demiryolu olmayan Kırıkkale Barut ve Tüfek fabrikalarına mukavele tarihinden itibaren 942 mali yılı gagesine kadar talibine ihale edilecektir. Şartname 250 kuruştur. İhale 10/8/942 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarfla yollama binasında müteşkil satın alma komisyonunca yapılır. Muvakkat teminat «3750» liradır. Taliblerin teklif mektuplarını mezkur günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri. «7955»

Nişantaşı kız enstitüsü müdürlüğünden:

- 1 — Okulumuzda yapılacak olan dahili ve harici tamirat açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Eksiltme 17 Ağustos 942 Pazartesi günü saat 14 de yüksek mektepler muhasibliği binasında toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır.
- 3 — Keşif bedeli 9704 lira 08 muvakkat teminatı 727 lira 81 kuruştur.
- 4 — Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususi ve fenni şartnameleri proje keşif hülasasıle buna müteferri diğer evrak Pazartesi Perşembe günleri okul idaresinde görülebilir.
- 5 — İsteklilerin en az bir taahhüde 6000 liralık bu işe benzer iş yaptığını dair idarelerinden almış olduğu vesikalara müsteniden İstanbul Vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden tatil günleri hariç 3 gün evvel alınmış ehliyet ve 942 yılına aid Ticaret Odası vesikalari gelmeleri. «8122»

Bele iye Sular İdaresin en:

Zeyrekle Kutucular arasında şebekenin takviyesi amelîyesi dolayısıyla 30.7.942 Perşembe günü saat 20 den itibaren 31.7.942 Cuma günü öğleye kadar Zeyrek, Küçükpazar, Yemiş, Eminönü, Sirkeci, Sultanahmed, Kumkapı ve havalisinin terkos suyu alamamak ihtimali olduğu sayın abonelerimize ilân olunur. «8125»

İstanbul belediyesi lîan arı

Tahmin bedeli	İlk teminatı	İlk okullar için alınacak kesilmiş gürgen odunu.
10893,75	817,03	İtfaiye âmir ve efradı için yaptırılacak 439 takım makasket elbise ve 370 adet pantolon.
14500,00	1087,50	

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamele Müdürlüğü kaleminde görülebilir.

İhaleleri 10/8/942 Pazartesi günü saat 15 de Daimî Encümeninde yapılır, caktır.

Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalari 2490 No. lu kanunun tarifati çevresinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 e kadar Daimî Encümenine vermeleri lâzımdır. «8032»

Beleniye Su'ar İaresinden:

Be Yazid meydanından Türbeye kadar olan caddeden yeniden yapılacakından oradan geçen Halkalı suyu borularının da yerlerinin değiştirilmesi gerekmiştir. 30 Temmuz 942 den itibaren yirmi gün kadar sürecek olan bu amelîye bitinceye değin Halkalı suyu alan camilere ve binalara bu su gidemeyecektir. Buna göre tedbir alınması alâkadarlardan rica olunur. «8124»

TOPRAK EKİLİR MAHSUL VERİR KUMBARA BESLENİR SAADET VERİR

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1942 İKRAMIYE PLANI

KEŞİDELER: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkincitegrin tarihlerinde yapılır.

1942 ikramiyeleri

1 adet 2000 Liralık	= 2000.— Lira	40 » 100 »	= 4000.— »
2 » 1000 »	= 3000.— »	50 » 50 »	= 2500.— »
3 » 750 »	= 1500.— »	200 » 25 »	= 5000.— »
3 » 500 »	= 1500.— »	200 » 10 »	= 2000.— »

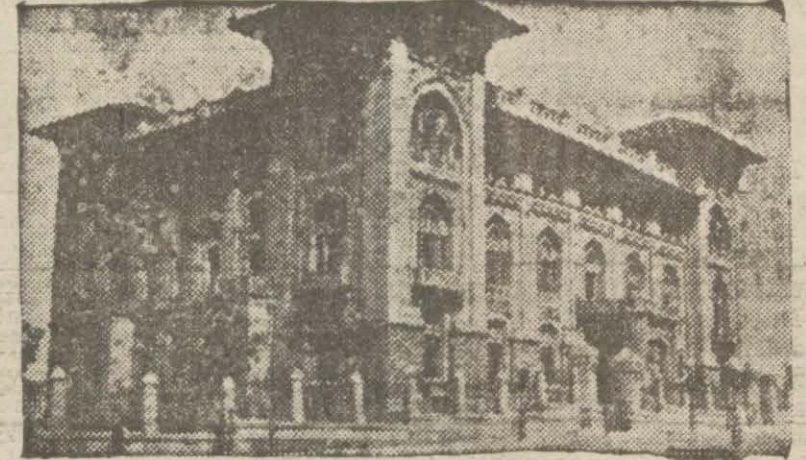
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

KURA BİRIKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kura ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Aded 1.000 Liralık	4.000 Lira
4 » 500 »	2.000 »
4 » 250 »	1.000 »
40 » 100 »	4.000 »
100 » 50 »	5.000 »
120 » 40 »	4.800 »
160 » 20 »	3.200 »

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânun tarihlerinde çekilecektir.

AYDA 10 LİRATAKSİTLE

TASRA MÜŞTERİLERİMİZ İÇİN PIRLANTALI VE ELMASLI SAATLERLE GAYET ZARIF ELMASLI VE PIRLANTALI YÜZÜKLERİN VE GÜĞÜŞE TAKILMAK ÜZERE ELMASLI VE PIRLANTALI GİĞEK VE PLAK İĞNELERİN YENİ MODELLERİ GELMİŞTİR. SAATLER EMSALİ GİBİ 15 SENE TEMİNATLIDIR. TAŞRADAN SİPARİŞ ETMEK İSTEYENLERE KATALOK GÖNDERİLİR. MEKTUPLA (İSTANBUL POSTA KUTUSU 184) ADRESİNE MÜRACAAT

Ordu hastabakıcı ve hemşireler okuluna ait bazı izahat ve okula kayıt ve kabul şartları

- 1 — Okulumuzda hastabakıcı ve hemşire yetiştirmek üzere Ankarada M. M. V. tarafından 1939 senesinde açılmış olan hastabakıcı ve hemşireler okuluna bu sene de 45 talebe alınacaktır. Okula girmek arzu edenler buldukları mahallin valiliğine ve kaymakamlığına veya askerlik şubelerine dilekçe ile müracaat edeceklerdir.
- 2 — 3433 sayılı kanun mucibince bu okuldan mezun olacaklar, memur olup tekaüdiye alacaklardır.
- 3 — Mezun olanlar altı senelik mecburi hizmetlerini ordu hastahanelerinde yapacaklar, ondan sonra arzu ederlerse memleketteki bütün sivil teşekküller kendilerine açık olacaktır.
- 4 — Tahsil müddeti üç sene olup bu müddet içinde okullara ayda beş lira harc verilecektir. İlaş ve ihbarsız tamamen okula aid olacaktır.
- 5 — Okuldan mezun olanlar barm kanununa göre 20 lira aslı maaştan başlamak üzere maaş alacaklar, ve bu miktar gittikçe çoğalacaktır. Bu zaman dahi işe, giydirmeye ve barınma orduya aid olacaktır.
- 6 — Okul 15 Eylül 942 de tedrisata başlayacaktır.
- 7 — Okula kayıt ve kabul şartları şunlardır:
  - A — Türkiye Cumhuriyeti teba'sından olmak ve Türk ırkından bulunmak.
  - B — Şihhatî yerinde olmak ve durumu her iklimde vazife görmeğe müsaid bulunmak. «Bunun her hangi bir hastahane sivil heyeti raporile tesbit ettirmek ve evrakla bağlamak lâzımdır.»
  - C — Okunur talebe yaşı 16 dan aşağı ve 22 den yukarı olmayacaktır.
  - D — Kendisi ana ve babasının iffet ehlinde olmak, «bu vaziyet polisçe tevsih ettirilerek evrakla bağlanacaktır.»
  - E — En az orta okul tahsilini bitirmiş olmak. «Elemelî imtihanlarında muvafak olmak şarttır.» veya bu derecede tahsil gördüğünü isbat etmek «tasdikname veya bunun tasdikli bir sureti. Muameleli evrakına eklenecektir.»
  - F — Evli veya nişanlı bulunmamak, «evvelce evlenip boşananlarla kocası ölümüş olanlar kabul edilir.» Buna aid medenî hali bildirir müsbet evrak keza eklenecektir.
  - G — Okur sivil sebebler dışında okulu kendiliğinden terk ettiği, evlenme suretille veya diğer inzibati sebeblerle okuldan çıkarıldığı, altı senelik mecburi hizmetini yapmadığı veya tamamlamadığı veyahud sivil sebebler dışında çıkarıldığı takdirde tahakkuk ettirilecek mektep masraflarını tamamen ödeyeceğine ve gösterdiği vesikalarn tamamen doğru olduğuna dair noterlikten tasdikli ve kefilî bir taahhüdname verecektir.
  - 8 — Yukarıdaki şeraiti haiz olan okur okula imtihanızsız olarak kabul edilecektir.
  - 9 — Yukarıdaki maddeler mucibince evrakının muamelesini bitirenlerden vâliyet veya kaza merkezlerinde oturanlar bu makamlar veya askerlik şubeleri vasıtasile evraklarını doğrudan doğruya Ankara Ordu Hastabakıcı Hemşireler Okulu Müdürlüğüne göndereceklerdir.
  - 10 — Müracaatların Ağustos 1942 nihayetine kadar sona erdirilmesi lâzımdır.
  - 11 — Okulların kabul edildikleri ve mektebe hareket etme tarihleri aynı makamlar tarafından kendilerine bildirilecektir.
  - 12 — Kabul edileceklerin okulun bulunduğu Ankaraya kadar gelmek ve okulda tekrar yapılacak sivil muayene neticesi hastalıkları tebeyyün edenlerin memleketine gitmek için masraf edecekleri yol paraları kendilerine aid olacaktır. «544.7802»

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Ziyad T. Ebüzziya

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

İzona
SAC SABUNU
Saçlarınıza mukafaza için herikilide testinizi ilk kullanışta göreceksiniz